

GMINA
STARE BOGACZOWICE

STRATEGIA ROZWOJU
GMINY STARE BOGACZOWICE
NA LATA 2021-2027

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
I. RAPORT O STANIE GMINY	6
1.1. Ogólna charakterystyka Gminy	6
1.1.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny.....	6
1.1.2. Środowisko naturalne.....	9
1.1.3. Walory historyczno - kulturowe	13
1.2. Demografia	21
1.3. Warunki socjalno – bytowe	24
1.3.1. Oświata, kultura i sport	24
1.3.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	26
1.3.3. Sytuacja mieszkaniowa	27
1.4. Gospodarka.....	28
1.4.1. Przedsiębiorczość, rynek pracy i bezrobocie	28
1.4.2. Turystyka	30
1.5. Infrastruktura techniczna	33
1.5.1. Sieć komunikacyjna	33
1.5.2. Sieć teleinformatyczna.....	34
1.5.3. Sieć wodociągowa	34
1.5.4. Sieć kanalizacyjna.....	34
1.5.5. Gospodarka odpadami	35
1.5.6. Ochrona powietrza	35
II. ANALIZA SWOT GMINY STARE BOGACZOWICE	36
III. ANALIZA POTRZEB I UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH GMINY (W OPARCIU O ANKIETY).....	37
3.1. Charakter badań.....	37
3.2. Struktura badanych mieszkańców	37
3.2.1. Wiek	37
3.2.2. Miejsce zamieszkania.....	38
3.2.3. Wykształcenie	38

3.2.4.	Płeć	39
3.2.5.	Sytuacja zawodowa	39
3.3.	Analiza wyników	40
3.3.1.	Mocne i słabe strony Gminy Stare Bogaczowice w oczach mieszkańców.....	40
3.3.2.	Sport i turystyka	46
3.3.3.	Pomoc społeczna	48
3.3.4.	Kultura.....	50
3.4.	Podsumowanie.....	53
IV.	MISJA I WIZJA GMINY STARE BOGACZOWICE	54
V.	CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I KIERUNKI DZIAŁANIA	55
VI.	SYSTEM REALIZACJI, MONITORINGU I EWALUACJI STRATEGII ORAZ RAMY FINANSOWE	59
VII.	ZARZĄDZANIE ZMIANĄ GOSPODARCZĄ.....	61
VIII.	SPIS RYSUNKÓW I TABEL.....	62

WSTĘP

Strategia Gminy Stare Bogaczowice na lata 2021 – 2027 jest dokumentem planistycznym, który przede wszystkim diagnozuje sytuację społeczno – gospodarczą Gminy, jej słabe i mocne strony oraz priorytetowe kierunki rozwoju. Powinna stać się podstawą prowadzenia właściwej polityki przez poszczególne podmioty działające na scenie lokalnej, a w szczególności przez władze publiczne. Ważne, aby rozwój Gminy opierał się na maksymalnym wykorzystaniu potencjału wewnętrznego miejscowych podmiotów, jak również położenia, zasobów naturalnych i ludzkich. Powodzenie w realizacji celów zaplanowanych w niniejszej strategii zapewni współpraca władz samorządowych, organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych i mieszkańców.

Głównym realizatorem wyznaczonych celów będzie Gmina Stare Bogaczowice. Ponieważ środki budżetowe nie są w stanie zapewnić finansowania wszystkich zaplanowanych zadań, konieczne będzie pozyskiwanie funduszy pozabudżetowych, w szczególności środków z Unii Europejskiej. Strategia obejmuje okres programowania środków unijnych na lata 2021-2027.

Opracowana strategia powstała w wyniku współpracy społeczności lokalnej, władz Gminy Stare Bogaczowice oraz ekspertów zewnętrznych. Proces tworzenia strategii rozwoju podzielony został na kilka etapów:

- przygotowanie planu działania i stworzenie zespołu ds. opracowania strategii rozwoju – harmonogram prac i podział zadań,
- przeprowadzenie badania opinii wśród mieszkańców Gminy Stare Bogaczowice (anonimowe ankiety on-line),
- prace warsztatowe powołanego zespołu ds. opracowania strategii (zespół tworzyli przedstawiciele władz Gminy, radni Rady Gminy, pracownicy Urzędu Gminy oraz Instytucji Kultury, przedstawiciele organizacji pozarządowych i grupy seniorów oraz zewnętrzny ekspert),
- opracowanie projektu strategii do konsultacji społecznych,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych,
- przedstawienie projektu strategii podczas sesji Rady Gminy Stare Bogaczowice.

Dokument „Strategia Rozwoju Gminy Stare Bogaczowice na lata 2021-2027” stanowi kontynuację kierunków rozwojowych przyjętych w poprzednich dokumentach strategicznych, zoptymalizowaną o zmieniające się uwarunkowania i trendy rozwojowe zachodzące na terenie Gminy Stare Bogaczowice.

Strategia rozwoju jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki rozwoju zarówno w skali kraju, regionu jak i w skali lokalnej. Strategia rozwoju Gminy Stare Bogaczowice opracowana została w oparciu o aktualne dokumenty strategiczne oraz planistyczne takie jak:

- **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku** – przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 14 lutego 2017 roku, dokument obejmujący plan gospodarczy dla Polski do 2020 roku z perspektywą do 2030 roku,
- **Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030** – przyjęta uchwałą nr L/1790/18 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 20 września 2018 roku, wiodący dokument strategiczny województwa dolnośląskiego,
- **Strategia Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 roku** – dokument strategiczny określający kluczowe priorytety i cele strategiczne Aglomeracji Wałbrzyskiej do 2030 roku,
- **Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części Dolnego Śląska, zwana „Strategia Rozwoju Sudety 2030”** – stanowiąca narzędzie pomagające w kształtowaniu polityki rozwoju społeczno-gospodarczego południa zachodu województwa dolnośląskiego.

I. RAPORT O STANIE GMINY

1.1. Ogólna charakterystyka Gminy

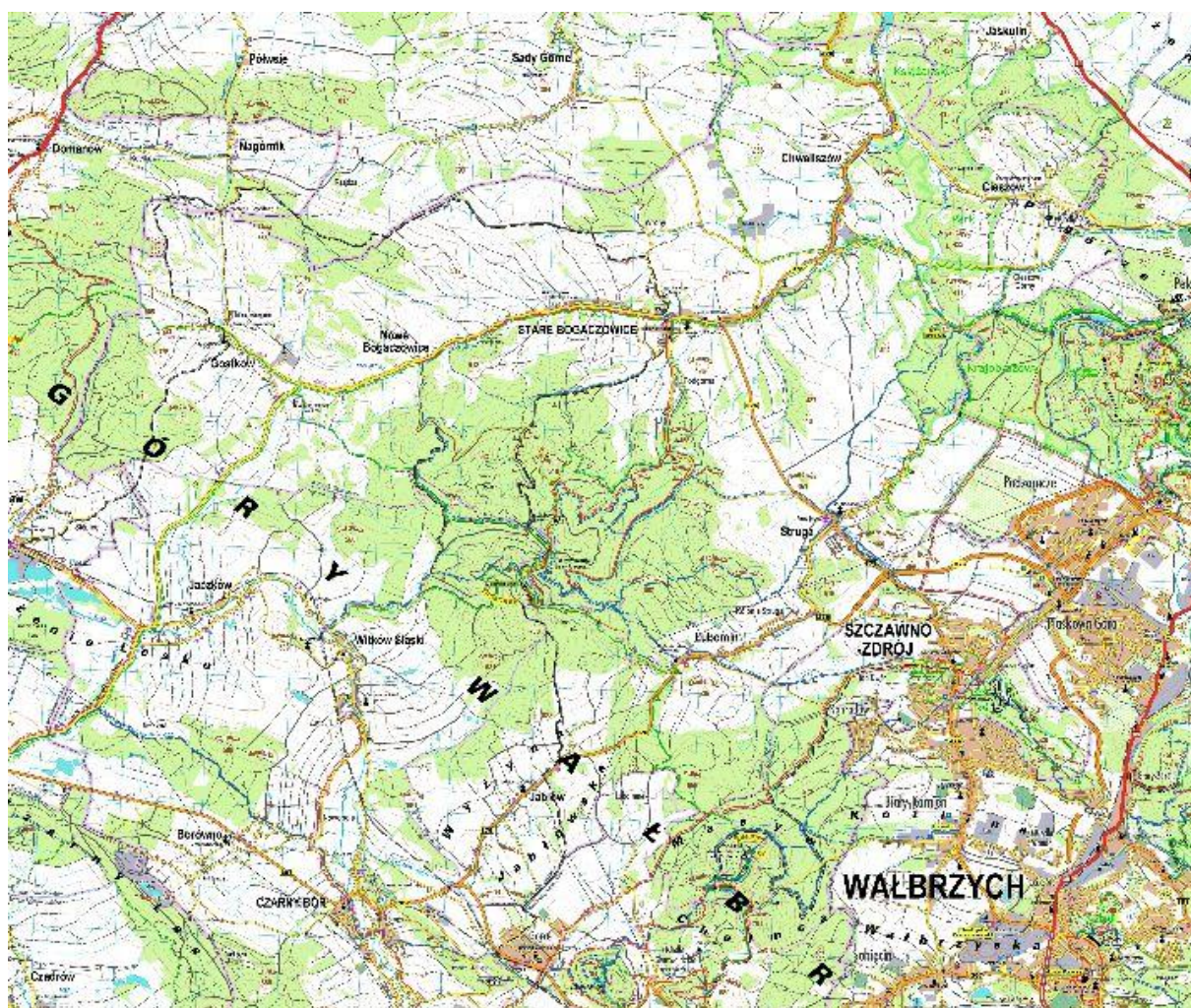
1.1.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny

Gmina Stare Bogaczowice zajmuje powierzchnię 86,89 km². Położona jest w południowo-zachodniej części województwa Dolnośląskiego i sąsiaduje z Gminami: Czarny Bór, Marciszów, Bolków, Dobromierz, Wałbrzych, Szczawno-Zdrój, Boguszów-Gorce i Świebodzice. Wśród gmin powiatu wałbrzyskiego Gmina Stare Bogaczowice zajmuje I miejsce pod względem wielkości powierzchni i jednocześnie ma najmniej mieszkańców. Geograficznie Gmina usytuowana jest w Sudetach Środkowych w obrębie dwóch jednostek: Pogorza Bolkowsko - Wałbrzyskiego oraz Gór Wałbrzyskich (masyw Trójgarbu) na wysokości od 293 do 778 m n.p.m.

Położenie Gminy w sąsiedztwie dużego zespołu miejskiego ma zasadniczy wpływ na funkcjonowanie systemu społeczno - gospodarczego Gminy. Wałbrzych, jako regionalny ośrodek usługowo - przemysłowy ma wpływ na podstawowe funkcje Gminy: usługi ponadpodstawowe i usługi o charakterze regionalnym; nauka, kultura, zdrowie, oświata, rynek pracy, powiązania produkcyjne i handlowe oraz powiązania komunikacyjne. Występują ścisłe związki z sąsiednimi Gminami w zakresie infrastruktury technicznej (przebieg przez obszar Gminy sieci magistralnych). Warunki przyrodnicze, w tym występowanie terenów górzystych o dużych walorach krajobrazowych i klimatycznych stanowią podstawę rozwoju funkcji rekreacyjnej.

Rysunek 1.1. Położenie geograficzne Gminy Stare Bogaczowice.

Źródło: Wydawnictwo Plan

W skład Gminy Stare Bogaczowice wchodzi osiem miejscowości usytuowanych w ośmiu sołectwach tj. Gostków, Nowe Bogaczowice, Stare Bogaczowice, Chwaliszów, Cieszów, Struga, Lubomin, Jabłów. Siedziba Urzędu Gminy znajduje się w Starych Bogaczowicach. W tej miejscowości realizowany jest podstawowy zakres usług dla mieszkańców Gminy. W budynku urzędu swoje siedziby mają również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Punkt Przyjęć Interesantów podległy Komisariatowi Policji nr I.

W Starych Bogaczowicach działają dwa sklepy ogólnospożywcze. We wsi znajduje się Szkoła Podstawowa, Gminne Centrum Biblioteczno – Kulturalne, Urząd Pocztowy oraz sala sołecka. Ponadto w Starych Bogaczowicach mieści się Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, w której zatrudnienie znajduje wielu mieszkańców miejscowości. Działa praktyka Lekarza Rodzinnego, apteka oraz kilka podmiotów gospodarczych działających głównie w branżach transportowej i budowlanej. Miejscem gdzie mieszkańcy, w szczególności młodzież, mogą

spędzać czas wolny i uprawiać sport jest pełnowymiarowa sala sportowa w budynku szkolnym oraz boiska: wielofunkcyjne i orlik ze sztuczną nawierzchnią, a także stadion gdzie od 2020 r. mieszkańcy mogą korzystać z bieżni z nawierzchni „tartanowej”. Zajęcia kulturalne oferowane są w bardzo szerokiej ofercie przez Gminne Centrum Biblioteczno – Kulturalne.

Od 26.03.2013 r. seniorzy z Gminy Stare Bogaczowice mają możliwość uczęszczania na szereg zajęć m.in. językowych, teatralnych, sportowych i informatycznych prowadzonych w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

W każdym z sołectw jest Świetlica Wiejska, a w czterech sołectwach wybudowano nowe budynki z nowoczesnym systemem ogrzewania oraz przestrzenią odpowiednią dla lokalnej integracji mieszkańców. W Chwaliszowie i Strudze zajęcia prowadzone są w ramach Lokalnych Ośrodków Integracji Społecznej.

W sołectwach znajdują się boiska wielofunkcyjne lub do piłki nożnej, place zabaw oraz siłownie zewnętrzne.

Rysunek 1.2. Powierzchnia Sołectw w Gminie Stare Bogaczowice.

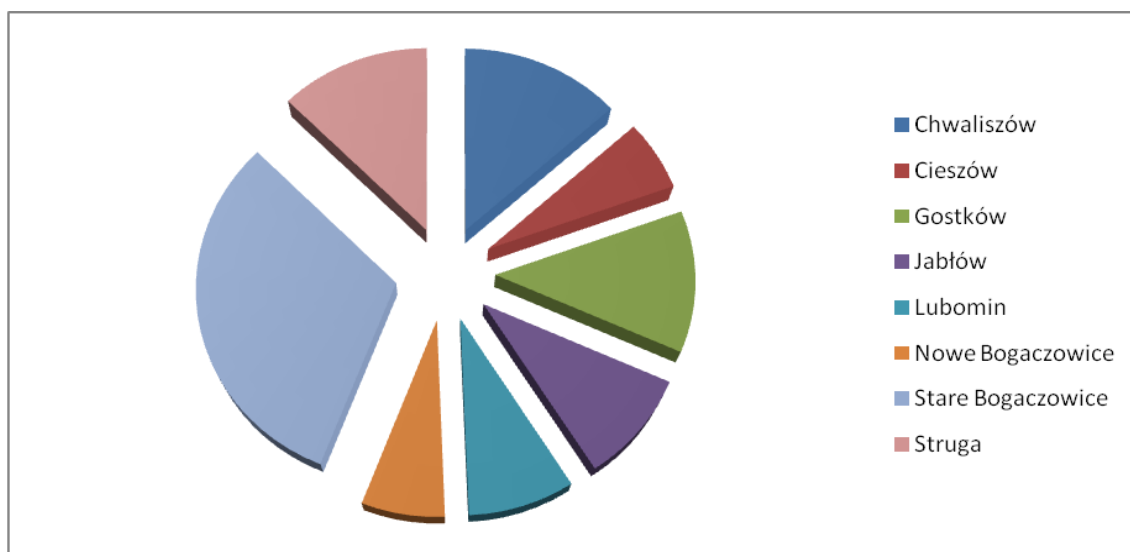

Tabela 1.1. Sołectwa tworzące Gminę Stare Bogaczowice (dane za rok 2020).

Lp.	Sołectwa	Liczba mieszkańców	Powierzchnia [km ²]	Gęstość zaludnienia [os/km ²]
1	Chwaliszów	457	11,65	38,97
2	Cieszów	275	5,27	45,73
3	Gostków	357	10,52	36,22
4	Jablów	369	8,11	51,17
5	Lubomin	341	7,29	49,11
6	Nowe Bogaczowice	147	5,68	30,46
7	Stare Bogaczowice	1304	27,35	48,37
8	Struga	839	10,91	77,73
RAZEM		4089	86,78	48,32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: Urzędu Gminy Stare Bogaczowice.

1.1.2. Środowisko naturalne

Położenie Gminy

Na obszarze Gminy sąsiadują ze sobą trzy odmienne struktury geologiczne, co skutkuje różnorodnością litologiczną jak i tektoniczną tego terenu. Część południowo – zachodnia Gminy usytuowana jest w obrębie niecki śródsudeckiej (jej północnego skrzydła). Tworzą ją antyklinalnie ułożone osady dolnego karbonu (kulmu), na które składają się zlepieńce, piaskowce, mułowce (formacja Szczawna, Lubomina). Sąsiadują one na południu z utworami górnokarbońskimi Zagłębia Wałbrzyskiego. Osadom tych formacji, zaburzonych późniejszymi dyslokacjami i uskokami, towarzyszą wulkanity wieku dolnopermskiego (ryolity, ryodacyty w formie żył, kominów, małych masywów).

Utwory depresji (niecki) śródsudeckiej są oddzielone od północnego wschodu – od depresji Świebodziec, wyraźną dyslokacją – nasunięciem Strugi. W obrębie Gminy znajduje się północna część formacji zwanej depresją Świebodziec (tzw. formacje; z Chwaliszowa

i z Książa). Budują ją głównie gruboziarniste piaskowce, zlepieńce górnego dewonu i dolnego karbonu (kulmu) z soczewami wapieni organicznych. Jest to równocześnie strefa kontaktowa z kaledonikum Gór Kaczawskich (północno – zachodnia część Gminy). Związana z tą strefą burzliwa przeszłość geologiczna pozostawiła obok licznych nasunięć, wtórnych zafaldowań, spękań i uskoków również zmetamorfizowane skały kontaktowe: zieleńce, łupki szare, pstre mylonity i inne (z okresu wczesnopaleozoicznego).

Na paleozoicznym podłożu zalegają (w dolinach cieków oraz we wschodniej części Gminy) osady czwartorzędowe: piaski, żwiry, gliny z okresu zlodowacenia środkowopolskiego oraz współczesne osady deluwialne. Surowce mineralne Gminy związane są z różnorodnością formacji geologicznej i należą do nich przede wszystkim surowce skalne: wulkanity (porofiny) Masywu Trójgarbu, piaski, żwiry, gliny (iły), wapienie. Eksploatowane niegdyś w licznych, niewielkich wyrobiskach (piaskownie, glinianki, żwirownie, kamieniołomy) na potrzeby lokalnego budownictwa, dziś nie mają już znaczenia gospodarczego i nie są wykorzystywane. Ze spękaniem skał górnokarbońskich związane są ponadto wody mineralne z zawartością CO₂.

Rzeźba terenu

Obszar Gminy usytuowany jest w granicach od 293 m n.p.m. (w dolinie Strzegomki) do 778 m n.p.m. (Masyw Trójgarbu), terenów w granicach 400—500 m n.p.m. Ukształtowanie powierzchni jest ściśle powiązane z powstałą w trzeciorzędzie morfologią Sudetów, a w szczególności Sudetów Wałbrzyskich i ich Pogórza. Cechą charakterystyczną terenu jest tu krajobraz schodowy odznaczający się występowaniem szeregu poziomów zrównań otaczających trzony górskie oraz kulminacje ostańców lub twardzieli. Przeważające na obszarze Gminy Pogórze Wałbrzyskie buduje głównie najniższy poziom zrównania 400 m, przechodzący ku północy (przedgórzu Sudeckiemu) wyraźnym progiem (uskokiem tektonicznym). Ponad pofalowanym poziomem tego zrównania wznoszą się, zbudowane z odporniejszych skał, płaskie kopuły wzniesień. Ku wschodowi wchodzimy w pośredni (500 m) poziom zrównań na zboczach Trójgarbu (778 m n.p.m.)– twardzielowe wzniesienia wypreparowane w mniej odpornych skałach otaczających terenów.

Warunki klimatyczne

Pod względem klimatycznym obszar Gminy obejmują: w części zachodniej – IV region klimatyczny Sudetów – kamiennogórski; V region – wałbrzyski – piętra b i c w części wschodniej (wg kwalifikacji A. Schmucka). Jest grupa klimatów górskich, silnie zróżnicowanych wysokością n.p.m., a także rozkładem form powierzchni ziemi. Region ten jest pośredni między surowym klimatem Karkonoszy, a łagodną Kotliną Kłodzką. Warunki termiczne pogarszają się wraz z wysokością. Piętro b (poziom 450-600 m n.p.m.) to średnie roczne temperatury między 5,5 - 6,6 °C. W piętrze c (powyżej 600 m) nie ma już lata klimatycznego, a więc okresu z temperaturą średnią dobową powyżej 15 °C. Okres wegetacji rozpoczyna się od połowy kwietnia i trwa ok. 200 dni. Ilość opadów jest dość znaczna, rzędu 700-800 mm rocznie. Maksimum przypada na miesiące letnie. Około 60% opadów jest w okresie wegetacyjnym.

Obszar Gminy jest dość znacznie zróżnicowany pod względem mikroklimatycznym. Zbocza nasłonecznione (południowe) ulegają przesuszeniu, spływy zimnego powietrza w obniżeniach i doliny powodują zastoiska (mrozowiska). Dość korzystny (równoleżnikowy) układ większych dolin rzecznych, ułatwia ich przewietrzenie (związek z przeważającymi wiatrami zachodnimi).

Rzeki

Główną rzeką odwadniającą teren Gminy jest lewobrzeżny dopływ rzeki Bystrzycy - Strzegomka z dopływem Czyżynką oraz mniejszymi strumieniami. W swoim biegu Strzegomka zasila zaporowy zbiornik wody pitnej w Dobromierzu. Część zachodnią Gminy odwadniają potoki Jabłonica i Ciekłina. Rzeki Gminy są typowymi rzekami górskimi. Charakterystyczne dla nich są duże spadki, zmienne wodostany, gwałtowne wezbrania w okresie tajania śniegu i letnich nawałnych opadów deszczu.

Lasy

Z ogólnej powierzchni 8726 ha Gminy około 63 % stanowią użytki rolne, 33,2 % to lasy, pozostałe niecałe 5% to obszary zabudowane, wody i inne tereny. Lasy są mieszane, o dominującym drzewostanie świerkowym. Na terenie Gminy Stare Bogaczowice występują też lasy bukowe, dębowe i sosnowe. Największy kompleks leśny jest częścią Obszaru Chronionego Krajobrazu Masywu Trójgarbu. Na wschodzie Gminy lasy wchodzą w granicę Książańskiego Parku Krajobrazowego, a lasy na południu są częścią Obszaru Chronionego

Krajobrazu Masywu Chełmca. Lasy te są bogate w różnorodne jadalne grzyby, jagody oraz dzikie zwierzęta takie jak: sarny, jelenie, dziki, zające, bobry, lisy. Powierzchnia lasów sukcesywnie się zwiększa poprzez zalesianie gruntów najmniej wartościowych i podlegających erozji.

Wszystkie lasy położone w obrębie Gminy Stare Bogaczowice zaliczane są do I kategorii ochronnej i podlegają szczególnej ochronie prawnej. Pełnią funkcje: glebochronne, wodochronne, krajobrazowe i masowego wypoczynku. Szata roślinna charakteryzuje się układem piętrowym. Lasy Państwowe na terenie Gminy administrowane są przez Nadleśnictwa Jawor, Wałbrzych i Kamienna Góra.

Obszary chronione

Część obszarów Gminy związana ze zlewnią rzeki Strzegomki, znajduje się w strefie ochrony zbiornika wody „Dobromierz”. Obszarami prawnie chronionymi są również tereny o najwyższych walorach przyrodniczych takie jak:

- Książański Park Krajobrazowy o pow. 3144 ha wraz z otuliną 6490 ha, obejmujący zasięgiem sąsiadujące Gminy: Wałbrzych, Świebodzice, Świdnicę i Dobromierz, a usytuowany w przełomach rzecznych Strzegomki i Czyżyki na obszarze Gminy Stare Bogaczowice obejmuje powierzchnię 501 ha – ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Wałbrzyskiego Nr 19/98 z dnia 17.12.1998 r.,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Masywu Trójgarbu o pow. 2420 ha (obejmujący częściowo zasięgiem gminę Czarny Bór), z tego 1770 ha powierzchni w Gminie Stare Bogaczowice – ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Wałbrzyskiego Nr 18/98 z dnia 17.12.1998 r.,
- Obszar Krajobrazu Chronionego masywu Chełmca,
- Część Gminy sąsiadująca z obszarem miasta Szczawno - Zdrój znajduje się w strefie ochrony Uzdrawiska Szczawno-Zdrój,
- Pomniki przyrody ożywionej: 2 dęby szypułkowe i 5 cisów, zlokalizowane w miejscowości Stare Bogaczowice obok budynków nr 161 i 128 - ustanowione zostały Rozporządzeniem nr 17/98 Wojewody Wałbrzyskiego z dnia 17.12.1998 r.
- Obszary Natura 2000, tj. obszar ochrony siedlisk PLH020057 Masyw Chełmca o powierzchni 1.432,4 ha oraz obszar ochrony siedlisk PLH020034 Dobromierz o powierzchni 1.162,1 ha i obszar ochrony ptaków PLB020010 Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie o powierzchni 31.577,9 ha.

1.1.3. Walory historyczno - kulturowe

Osadnictwo na terenie Gminy Stare Bogaczowice ma bogata historię. Chwaliszów oraz Stare Bogaczowice po raz pierwszy wymienione są w dokumentach z 1228 roku w aktach związanych z założeniem klasztoru henrykowskiego. W 1292 roku Chwaliszów wraz ze Starymi Bogaczowicami zostały przekazane Cystersom w Krzeszowie. Poprzez nadania Bolka I posiadłości cysterskie były rozszerzane i objęły wsie Gostków i Nowe Bogaczowice. Wieś Struga wymieniona w 1290 roku stanowiła siedzibę rycerską. Z majątkiem w Strudze związana była wieś Cieszów oraz Lubomin. Natomiast Jabłów należał do właścicieli Czarnego Boru. Rozwijające się osadnictwo wiejskie na tym terenie związane z gospodarką rolną, uprawianiem rzemiosła oraz górnictwem zostało zahamowane w okresie wojny trzydziestoletniej.

Na obszarze obecnej Gminy kwitła działalność rzemieślnicza oraz przemysłowa: włókiennictwo (Gostków, Nowe Bogaczowice) i górnictwo (eksploatacja wapieni, rud żelaza i rud srebra). Czynne były w Jabłowie: kopalnia rud żelaza, dwie kopalnie węgla kamiennego oraz kopalnie rud srebra i ołowiu. W niewielkim zakresie kopalnictwo rud występowało również we wsiach Stare Bogaczowice i Chwaliszów.

Poziom rozwoju gospodarczego był na tym terenie wysoki. Według danych źródłowych w okresie od XVI w. do XX w. następował stały przyrost mieszkańców. W 1810 r. ma miejsce sekularyzacja dóbr klasztornych i przejęcie ich pod zarząd państwowy.

Wyposażenie poszczególnych wsi w usługi oraz miejsca pracy przedstawiało się z reguły następująco: dwie szkoły (katolicka i ewangelicka), dom parafialny, folwark, kilka młynów wodnych, gorzelnia, browar, cegielnia, kilka warsztatów tkackich, karczma, inne warsztaty usługowe oraz kuźnia. W Starych Bogaczowicach wykorzystywano dla celów leczniczych wody mineralne.

W latach 20-tych i 30-tych XX wieku zaczęła rozwijać się turystyka. Zbudowano kilka małych hoteli i restauracji, pijalnię wody mineralnej. Wieś Stare Bogaczowice uzyskała status zdroju. Przed drugą wojną światową istniało tu małe uzdrowisko wykorzystujące do kuracji pitnej i kąpeli zdrowotnych wodę z 6-ciu źródeł. Istniały tu liczne zakłady wodolecznicze, hotele, pensjonaty i restauracje. Po II wojnie światowej pijalnię zaniedbano i ostatecznie rozebrano w latach 50-tych. W okresie międzywojennym znacznie rozwinęła się hodowla bydła i owiec. Rozbudowano gospodarstwa, powstały wielkie ceglane stodoły i stajnie. W większości budynki te przetrwały do dzisiaj. Obecnie wykorzystywane są w niewielkim stopniu.

Największe zmiany w historii Gminy miały miejsce po 1945 roku. Nastąpiła całkowita wymiana ludności. Wprowadzono gospodarkę społeczną. W latach 70-tych powstały 4 rolnicze spółdzielnie produkcyjne specjalizujące się w uprawach szklarniowych, hodowli bydła, owiec i drobiu. Obecnie największymi zakładami są firmy związane z produkcją jaj.

Stan istniejący poszczególnych obiektów zabytkowych jest efektem działań lub raczej ich braku właścicieli i użytkowników. Podstawowym działaniem ochronnym było umieszczenie tych obiektów w rejestrze zabytków oraz uwzględnienie odpowiednich ustaleń w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Stan zachowania obiektów jest różny. Większość obiektów stanowi własność osób fizycznych, które poprzez stałe przebywanie w obiekcie dbają o jego stan techniczny wykonując remonty w zakresie odpowiadającym ich możliwościom finansowym. Obiekty zabytkowe są słabo oznaczone. Na terenie Gminy Stare Bogaczowice do wykazu zabytków wpisanych jest 103 obiekty, z czego 16 obiektów wpisanych jest do rejestru zabytków.

Tabela 1.2. Wykaz obiektów położonych w Gminie Stare Bogaczowice wpisanych do rejestru zabytków (stan październik 2020 r.)

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Nr rej.	Data wpisu
1.	Chwaliszów	Dom mieszkalny (ryglowy) ul. Główna 94	A/4042/672	28.03.1960 r.
2.	Cieszów	Zamek Cisy - ruina	A/4043/671	28.03.1960 r.
3.	Gostków	Kościół parafialny p.w. św. Rodziny	A/1707/817	16.12.1960 r.
4.	Gostków	Kościół ewangelicki - ruina	A/5843	13.08.2012 r.
5.	Gostków	Wiatrak holenderski	A/5229/1026/Wł	10.09.1984 r.
6.	Jablów	Kościół filialny p.w. MB Częstochowskiej	A/4195/1211	15.12.1964 r.
7.	Lubomin	Kościół filialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św.	A/1834/1738	30.06.1966 r.
8.	Stare Bogaczowice	Kościół parafialny p.w. św. Józefa Oblubieńca	A/1921/768/Wł	08.11.1980 r.
9.	Stare Bogaczowice	Cmentarz przy kościele parafialnym p.w. św. Józefa Oblubieńca	A/1936/990/Wł	29.03.1984 r.
10.	Stare Bogaczowice	Klasztor pocysterski w Krzeszowie, ob. plebania	A/4715/1749	30.06.1966 r.
11.	Stare Bogaczowice	Kaplica św. Anny	A/1749/1216	15.12.1964 r.
12.	Struga	Kościół parafialny p.w. MB Bolesnej	A/1824/1750	30.06.1966 r.
13.	Struga	Dzwonnica cmentarna	A/1825/676	30.03.1960 r.
14.	Struga	Pałac	A/4727/677	30.03.1960 r.
15.	Struga	Oficyna pałacowa	A/1100	14.01.2009 r.
16.	Struga	Park	A/4728/850/Wł	18.09.1981 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stare Bogaczowice.

Sołectwa, które mogą poszczycić się obiektami wpisanymi do rejestru zabytków to:

1. **Stare Bogaczowice** – Kaplica Świętej Anny z XVIII wieku. Wyposażenie kaplicy jest dosyć skromne. We wnętrzu kaplicy zachowała się ambona z 1814 roku, barokowe organy oraz tabernakulum. Przed wejściem do kaplicy znajduje się rzeźba Maryi z Dzieciątkiem, pod którą widoczny jest półksiężyc oraz obelisk zwieńczony krzyżem. W 1990 roku z kaplicy skradziono gotycką figurkę św. Anny, rzeźbę Matki Boskiej z Dzieciątkiem, figurki aniołków oraz lichtarze.

Rysunek 1.4. Kaplica Św. Anny w Starych Bogaczowicach.

2. **Gostków** – Kościół Ewangelicki wzniesiony w 1785 roku. Świątynia z wieżą od zachodu stoi na podstawie prostokąta. Kościół wyróżniają bogate architektoniczne portale wejściowe.

Rysunek 1.5. Kościół Ewangelicki w Gostkowie

3. **Chwaliszów** - Najstarszy dom mieszkalny na Dolnym Śląsku – jest to pruski mur pochodzący z 1578 roku. Pod numerem 94 znajduje się dom przysłupowy, zwany łużyckim. Dom jest charakterystyczny dla przygranicznych rejonów Saksonii, Dolnego Śląska, Łużyc, Czech i Szwajcarii Saksońskiej.

Rysunek 1.6. Najstarszy dom mieszkalny na Dolnym Śląsku.

4. **Cieszów** – ruiny średniowiecznego Zamku Cisy wybudowanego przez Księcia Bolka I Surowego lub jego syna Bernarda Statecznego. Zamek zbudowano w dolinie Czyżynki.

Rysunek 1.7. Ruiny Zamku Cisy.

5. **Struga** – Zespół Pałacowy kamienno-ceglany z około 1730 roku. Pałac powstał w miejscu zamku obronnego z drugiej połowy XVI wieku. Od kilku lat pieczołowicie odnawiany przez nowych właścicieli.

Rysunek 1.8. Zespół Pałacowy w Strudze.

6. **Lubomin** – Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego - stanowi przykład śląskiej architektury sakralnej XVI w. Wzniesiony został on w 1550 r. Z końca XVI w. pochodzi dekoracja sgraffitowa elewacji.

Rysunek 1.9. Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Lubominie.

7. **Jablów** - Kościół p.w. M.B. Częstochowskiej wzniesiony w II połowie XVI w., przebudowany w XIX w. Murowany z kamienia, nawa nakryta stropem drewnianym zachowała renesansowe empory. Na wieży dzwon spiżowy z 1682 r. We wnętrzu warto zwrócić uwagę m.in. na barokowy ołtarz główny, z 1650 r. i prospekt organowy z XVIII w., na zewnętrznych ścianach świątyni widnieją dwa epitafia renesansowe wykonane z piaskowca – kobiety z 1618 r. oraz mężczyzny z 1604 r.

Rysunek 1.10. Kościół p.w. M.B. Częstochowskiej w Jabłowie.

1.2. Demografia

Z punktu widzenia gospodarki regionu i lokalnego rynku pracy, istotną charakterystyką ludności jest jej struktura według grup wiekowych oraz proporcje między liczebnością tych grup. Duże znaczenie mają: poziom dzietności, trendy migracyjne oraz wskaźnik obciążenia demograficznego. W Gminie Stare Bogaczowice w okresie od 2015 do 2020 roku możemy zaobserwować nieznaczny spadek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. Tendencja wzrostu liczby ludności w wieku poprodukcyjnym związana jest z ogólnopolskim procesem starzenia się ludzkości. Na przełomie 2019/2020 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 1,04 % co związane jest nie tylko ze starzeniem się społeczeństwa, ale także z pandemią COVID-19, która dotknęła również Gminę Stare Bogaczowice.

Tabela 1.3. Struktura demograficzna Gminy Stare Bogaczowice wg wsi, 2015 rok.

Miejscowość	Mężczyźni	Kobiety	Ludność w wieku 0-6 lat	Ludność w wieku 7-14 lat	Ludność w wieku 15-18 lat	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Razem
Chwaliszów	241	230	37	37	16	281	99	470
Cieszów	118	136	21	26	13	143	51	254
Gostków	184	186	28	26	17	236	63	370
Jablów	204	191	20	25	15	232	103	395
Lubomin	165	174	12	26	19	211	71	339
Nowe Bogaczowice	80	91	14	15	5	97	40	171
Stare Bogaczowice	641	643	78	104	51	762	290	1285
Struga	401	451	49	64	30	521	188	852
RAZEM	2034	2102	259	323	166	2483	905	4136

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: Urzędu Gminy Stare Bogaczowice.

Tabela 1.4. Struktura demograficzna Gminy Stare Bogaczowice wg wsi, 2017 rok.

Miejscowość	Mężczyźni	Kobiety	Ludność w wieku 0-6 lat	Ludność w wieku 7-14 lat	Ludność w wieku 15-18 lat	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Razem
Chwaliszów	239	238	32	43	14	274	114	477
Cieszów	121	146	19	29	15	144	60	267
Gostków	190	185	26	34	9	238	68	375
Jablów	197	191	16	28	15	213	116	388
Lubomin	166	175	19	23	19	206	74	341
Nowe Bogaczowice	74	87	10	13	7	91	40	161
Stare Bogaczowice	625	644	58	119	41	734	317	1269
Struga	400	448	45	62	33	496	212	848
RAZEM	2012	2114	225	351	153	2396	1001	4126

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: Urzędu Gminy Stare Bogaczowice.

Tabela 1.5. Struktura demograficzna Gminy Stare Bogaczowice wg wsi, 2019 rok.

Miejscowość	Mężczyźni	Kobiety	Ludność w wieku 0-6 lat	Ludność w wieku 7-14 lat	Ludność w wieku 15-18 lat	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Razem
Chwaliszów	241	228	33	40	18	258	120	469
Cieszów	122	148	14	33	16	139	68	270
Gostków	188	188	22	42	7	219	86	376
Jablów	195	183	17	27	9	204	121	378
Lubomin	163	178	17	26	10	203	85	341
Nowe Bogaczowice	71	83	10	13	7	88	36	154
Stare Bogaczowice	644	664	75	124	43	738	328	1308
Struga	391	445	43	68	27	474	224	836
RAZEM	2015	2117	231	373	137	2323	1068	4132

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: Urzędu Gminy Stare Bogaczowice.

Tabela 1.6. Struktura demograficzna Gminy Stare Bogaczowice wg wsi, 2020 rok.

Miejscowość	Mężczyźni	Kobiety	Ludność w wieku 0-6 lat	Ludność w wieku 7-14 lat	Ludność w wieku 15-18 lat	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Razem
Chwaliszów	236	221	32	38	20	248	119	457
Cieszów	123	152	16	31	14	143	71	275
Gostków	177	180	24	35	11	204	83	357
Jablów	189	180	16	24	8	200	121	369
Lubomin	167	174	20	25	8	202	86	341
Nowe Bogaczowice	67	80	10	13	5	84	35	147
Stare Bogaczowice	640	664	80	129	50	730	325	1304
Struga	401	438	42	64	32	475	226	839
RAZEM	2000	2089	240	349	148	2286	1066	4089

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: Urzędu Gminy Stare Bogaczowice.

1.3. Warunki socjalno – bytowe

1.3.1. Oświata, kultura i sport

W Gminie funkcjonuje Szkoła Podstawowa w Starych Bogaczowicach im. Św. Jana Pawła II. Placówka od lat osiąga bardzo dobre wyniki w skali regionu i województwa. Dobrze przygotowana kadra nauczycielska zapewnia wysoki poziom kształcenia, a dzięki dobremu zarządzaniu i współpracy z samorządem, instytucjami kulturalnymi, organizacjami pozarządowymi i radą rodziców jednostka organizuje szereg zajęć pozaszkolnych, które cieszą się dużym powodzeniem wśród uczniów. Na terenie Gminy znajdują się dwa przedszkola oraz żłobek.

Na terenie Gminy Stare Bogaczowice działa 8 Świetlic Wiejskich. Pełnią one funkcję miejsca spotkań i lokalnej integracji społecznej. Mieszkańcy sołectw czas wolny mogą spędzać także na boiskach wielofunkcyjnych lub do piłki nożnej, placach zabaw oraz siłowniach zewnętrznych.

W gminie Stare Bogaczowice działa Gminne Centrum Biblioteczno-Kulturalne. Jest to nowoczesna placówka, w której znajduje się gminna biblioteka, sala konferencyjna, sala komputerowa, sala klubowa oraz biura. Wszystkie pomieszczenia wyposażone są w nowoczesny, wysokiej klasy sprzęt. Gminne Centrum Biblioteczno-Kulturalne organizuje szereg imprez kulturalnych oraz integracyjnych dla mieszkańców. Bardzo wiele z tych projektów realizowanych jest w ścisłej współpracy z Radami Sołeckimi poszczególnych wsi z terenu Gminy, Szkołą Podstawową w Starych Bogaczowicach, Kołem Emerytów i Rencistów oraz organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy. Instytucja kultury współpracuje także z Gminami ościennymi, realizując wydarzenia skierowane dla całego powiatu, a nawet województwa.

Rysunek 1.11. Gminne Centrum Biblioteczno-Kulturalne w Starych Bogaczowicach.

W Gminie Stare Bogaczowice znajduje się szereg obiektów sportowych i rekreacyjnych:

- Stadion sportowy w Starych Bogaczowicach – ogrodzony obiekt składający się z oświetlonego boiska do piłki nożnej oraz nowoczesnej bieżni tartanowej. Trybuny na ok. 880 osób. W sąsiedztwie znajduje się boisko wielofunkcyjne oraz orlik ze sztuczną nawierzchnią.
- Sala sportowa przy Szkole Podstawowej w Starych Bogaczowicach – nowoczesna pełnowymiarowa klimatyzowana sala sportowa posiadająca wyznaczone boiska do siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej i piłki halowej.
- Boiska wielofunkcyjne we wszystkich miejscowościach Gminy.
- Place zabaw we wszystkich miejscowościach Gminy – wyposażone w nowe certyfikowane urządzenia zabawowe.

Na terenie Gminy działa stowarzyszenie sportowe pod nazwą Ludowy Klub Sportowy Unia Bogaczowice wraz z sekcją biegową i nordic walking.

1.3.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Na terenie Gminy Stare Bogaczowice znajduje się jeden NZOZ „Praktyka Lekarza Rodzinnego” w Starych Bogaczowicach, z którego usług korzysta większość mieszkańców Gminy. W Ośrodku, poza lekarzem rodzinnym, znajduje się również gabinet dentystyczny. Część mieszkańców Gminy z podstawowej opieki medycznej korzysta w Wałbrzychu, Boguszowie-Gorcach, Szczawnie - Zdroju oraz Świebodzicach. Usługi specjalistyczne świadczone są poza terenem Gminy w szczególności w Wałbrzychu i Świebodzicach.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Starych Bogaczowicach, jako jednostka organizacyjna Gminy Stare Bogaczowice realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej oraz, zgodnie z upoważnieniem Wójta Gminy, zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zadaniem GOPS jest wspieranie osób i rodzin zamieszkałych na terenie Gminy w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, zgodnych z celami i możliwościami pomocy społecznej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Bezrobocie od wielu lat jest główną dysfunkcją klientów GOPS w Starych Bogaczowicach. Przyczynia się do tego m.in. brak dużych dobrze prosperujących zakładów pracy na terenie Gminy, gdzie działają dwa zakłady pracy RSP „Przyszłość” oraz Aktyw Spółka z o.o. Nie zaspokajają one popytu na pracę mieszkańców. Długotrwałe bezrobocie mieszkańców ukazuje swoje negatywne skutki społeczne i psychologiczne. Bezrobotni

podlegają frustracji i degradacji społecznej, co sprzyja patologicznym zjawiskom i degradacji rodzin.

W 2020 r. zgodnie ze sprawozdaniem MPIPS-03 ze wsparcia finansowego w GOPS na terenie Gminy korzystało 178 rodzin – 357 osób w rodzinach. Klienci GOPS to w 74% kobiety, a w 26% mężczyźni. Główne dysfunkcje występujące w rodzinach to: bezrobocie (86 osób); długotrwała choroba (103 osoby); niepełnosprawność (46 osób); bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (49 osób); alkoholizm (26 osób).

Bezrobocie ma negatywne skutki dla społeczeństwa, są nimi: duże koszty świadczeń socjalnych, niewykorzystanie zdolności do pracy bezrobotnych.

1.3.3. Sytuacja mieszkaniowa

Szacuje się, iż na terenie Gminy wybudowanych jest około 904 budynków mieszkalnych. Znaczna ich ilość to budynki wybudowane na początku XIX wieku.

W ostatnich latach znacznie wzrosła liczba nowych domów dzięki rozwijającemu się budownictwu jednorodzinemu. Mienie komunalne, 100 % własności Gminy Stare Bogaczowice, stanowi 16 budynków, w tym:

- mieszkalne 2 szt.
- mieszkalno – użytkowe 2 szt.,
- szkolne 2 szt.,
- kulturalne 7 szt.,
- użyteczności publicznej 1 szt.,
- niemieszkalne 2 szt.

Mienie komunalne we Wspólnotach Mieszkaniowych:

- mieszkalne 32 szt.
- użytkowe 10 szt.

Większość budynków mieszkalnych będących w zasobie mieszkaniowym Gminy zostało wybudowanych przed rokiem 1945 ich stan techniczny w 95% można określić, jako dostateczny.

Ogółem we wszystkich budynkach Gmina dysponuje 55 mieszkaniami, w tym 11 to mieszkania przeznaczone do najmu socjalnego. Przeciętnie mieszkanie składa się z 4 pomieszczeń i ma 75 m² powierzchni użytkowej.

W 1997 roku na terenie Gminy Stare Bogaczowice powstały pierwsze Wspólnoty Mieszkaniowe. Budynki, w których powstały wspólnoty stanowią własność osób fizycznych

posiadających w nich mieszkania własnościowe oraz Gminy. Na dzień 31.12.2020 r. funkcjonowało 22 wspólnoty, z czego 21 wspólnotami administruje zewnętrzny zarządca nieruchomości w 1 nieruchomości zarząd prowadzony jest przez osobę fizyczną.

1.4. Gospodarka

1.4.1. Przedsiębiorczość, rynek pracy i bezrobocie

Na terenie Gminy funkcjonują dwa duże podmioty gospodarcze związane z rolnictwem zatrudniające większą liczbę pracowników tj. AKTIW Spółka z o.o. w Gostkowie oraz Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Przyszłość” w Starych Bogaczowicach. Ponadto wg. stanu na dzień 31.12.2020 r. w gminnej Ewidencji Działalności Gospodarczej zarejestrowanych jest 239 podmiotów. Przeważa działalność budowlana, handlowa i transport.

Na terenie Gminy Stare Bogaczowice systematycznie maleje ilość gospodarstw rolnych prowadzących produkcję zwierzęcą lub roślinną.

Wśród głównych źródeł dochodów mieszkańców wymienić należy: pracę najemną, renty i emerytury, działalność gospodarczą oraz indywidualne gospodarstwa rolne.

Zakładami zatrudniającymi największą ilość osób są:

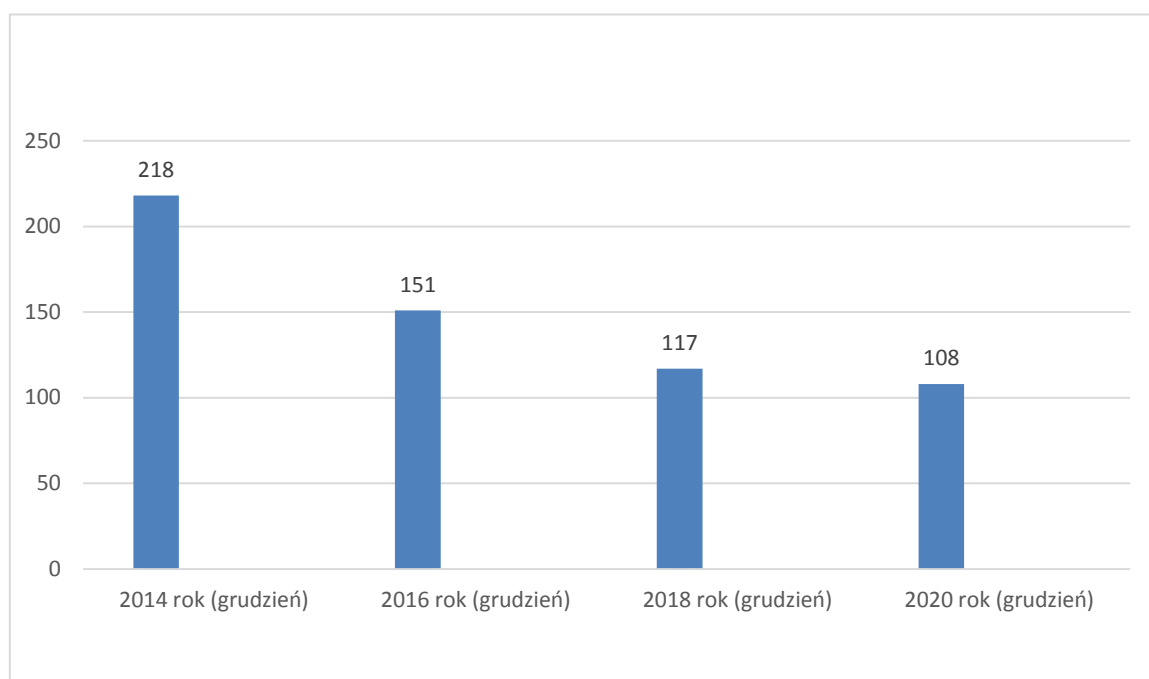
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Przyszłość” w Starych Bogaczowicach. Zajmuje się ona produkcją rolną (jaja, mleko). Spółdzielnia prowadzi ponadto działalność transportową.
- AKTIW Sp. z o.o. – jeden z największych producentów jaj konsumpcyjnych w Polsce.
- Szkoła Podstawowa w Starych Bogaczowicach i Urząd Gminy Stare Bogaczowice to także znaczący pracodawcy na terenie Gminy.

Poniższy wykres pokazuje, że od 2014 roku ilość zarejestrowanych osób bezrobotnych sukcesywnie spada. Mimo to, iż na terenie Gminy Stare Bogaczowice nie przybywa wiele nowych miejsc pracy to mieszkańcy znajdują zatrudnienie w sąsiednich miejscowościach.

Podjęcie pracy w innym mieście ułatwia możliwość skorzystania z gminnego żłobka czy przedszkola, a także stale poszerzający się zakres komunikacji miejskiej.

Rysunek 1.12. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Stare Bogaczowice na przestrzeni 2014-2020 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu

1.4.2. Turystyka

O dynamicznym rozwoju turystyki Gminy Stare Bogaczowice stanowią korzystne walory przyrodnicze tj, atrakcyjność krajobrazowa, zwarte obszary leśne i obiekty zabytkowe.

Jedną z najbardziej popularnych atrakcji turystycznych w Gminie i okolicy jest wieża widokowa na Trójgarbie o wysokości 27,5 m. Na platformie znajduje się pięć tarasów widokowych rozmieszczonych na wysokościach od 17 do 23 metrów. Jest to najwyższa wieża widokowa w Sudetach.

Rysunek 1.13. Wieża widokowa na Trójgarbie.

Źródło: Gminne Centrum Biblioteczno-Kulturalne w Starych Bogaczowicach.

W Gminie występują bardzo dobre warunki do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej i konnej. Rozbudowana jest sieć szlaków turystycznych, prowadzących po okolicznych pasmach górskich.

W Gminie znajdują się obszary prawnie chronione o najwyższych walorach przyrodniczych. W miejscowości Stare Bogaczowice znajduje się zbiornik wodny „Zalew w Starych Bogaczowicach” z piaszczystą plażą, który w chwili obecnej wykorzystywany jest na cele rekreacyjne. W Gminie funkcjonują 4 obiekty mogące świadczyć usługi noclegowe dla turystów.

Przez gminę przebiega wiele atrakcyjnych szlaków turystycznych pieszych:

- Szlak czerwony: Zamek Cisy – Struga – Czerwone Wzgórze – Szczawno Zdrój – Stary Książ – Zamek Książ – Świebodzice – Bystrzyca Górna – Lutomia Górna – Pieszycy.
- Szlak czerwony: Nowe Bogaczowice – Stare Bogaczowice – Rozdroże pod Jagodnikiem – Rozdroże pod Trójgarbem – Trójgarb.
- Szlak niebieski: Witków Śląski PKP –Trójgarb– Modrzewiec–Węgielnik-Struga – Zamek Cisy - Dolina Czyżynki.
- Szlak zielony: Szklarska Poręba Górna – Kolorowe Jeziorka–Kraślak–Gostków–Rozdroże Pod Trójgarbem –Trójgarb – Lubomin - Chełmiec – Boguszów Gorce – Dzikowiec Wielki – Sokołowsko – schronisko Andrzejówka – Rybnica Leśna – Dworzec Wałbrzych Główny.
- Szlak zielony: Szlak Zamków Piastowskich o długości 146 km, , przebiegający przez tereny przebiegający przez tereny województwa dolnośląskiego. Na terenie Gminy Stare Bogaczowice przebiega od Zamku Książ poprzez Ruiny Zamku Cisy, Chwaliszów w kierunku Zamku Świny i Zamku w Bolkowie.
- Szlak żółty: Bolków – Wierzchosławice – Nagórnik – Przełęcz Pojednania – Gostków– Nowe Bogaczowice –Dolina Polskiej Wody – Jagodnik – Rozdroże Pod Trójgarbem – Trójgarb –Lubomin –Szczawno Zdrój.
- Szlak żółty: Stare Bogaczowice – Zalew na Chwaliszówce – Struga – Pełcznica – Cis Bolko.
- Szlak czarny: Sędziszów – Gostków – Kokosz – Przełęcz Pojednania – Wrony – Stare Bogaczowice – Dolina Polskiej Wody – Rozdroże pod Trójgarbem – Jabłów – dworzec kolejowy Boguszów Gorce Zachód.
- Szlak czarny: Rozdroże nad Witkowem – Kapliczne Rozdroże – Rozdroże nad Nowymi Bogaczowicami.

Na terenie Gminy Stare Bogaczowice znajdują się także liczne szlaki rowerowe:

- Szlak rowerowy niebieski: Szczawno Zdrój – Struga – aleja Czereśniowa – Skrzyżowanie Siedmiu Dróg – rozdroże pod Trójgarbem – Lubomin – Szczawno Zdrój.
- Szlak rowerowy zielony: Świebodzice – Cieszów – Chwaliszów – Stare Bogaczowice – Nowe Bogaczowice – Gostków – Jabłów – Kamienna Góra.
- Szlak rowerowy żółty – Świebodzice – Cieszów – Chwaliszów – Dobromierz.
- Szlak rowerowy zielony: Pełcznica – Zamek Cisy – Dolina Czyżynki – Struga – Podzamcze.
- Szlak rowerowy niebieski: Świebodzice – Cieszów – Pełcznica.
- Szlak rowerowy czarny: Stare Bogaczowice – Zalew na Chwaliszówce – szlak rowerowy niebieski.
- Szlak Cysterski - Gmina i Parafia Stare Bogaczowice otrzymały zaszczytny tytuł „Gminy Szlaku Cysterskiego” potwierdzony certyfikatem.

Na terenie Gminy znajduje się kilkanaście miejsc, w których wzniesiono obiekty infrastruktury turystycznej:

1. Wieża widokowa oraz wiata turystyczna na szczycie Trójgarbu.
2. Wiata turystyczna z miejscem odpoczynku na Skrzyżowaniu Siedmiu Dróg.
3. Wiata turystyczna z miejscem odpoczynku przy zalewie na Chwaliszówce.
4. Wiata turystyczna z miejscem odpoczynku na Kaplicznym Rozdrożu.
5. Wiata turystyczna z miejscem odpoczynku w pobliżu dawnego kamieniołomu na szlaku zielonym pomiędzy Kaplicznym Rozdrożem a Rozdrożem pod Trójgarbem.
6. Wiata turystyczna z miejscem odpoczynku w Dolinie Czyżynki przy Zamku Cisy.
7. Wiata turystyczna z miejscem odpoczynku na Rozdrożu pod Jagodnikiem.

8. Wiata turystyczna z miejscem odpoczynku przy Alei Czereśniowej pomiędzy Strugą a Starymi Bogaczowicami.
9. Punkt widokowy miejscem odpoczynku nad Starymi Bogaczowicami.
10. Punkt widokowy miejscem odpoczynku na Przełęczy Pojednania.

W kilkudziesięciu miejscach postawiono tablice dydaktyczne z mapami orientacyjnymi, które pozwalają na orientację w terenie.

1.5. Infrastruktura techniczna

1.5.1. Sieć komunikacyjna

Powierzchnię Gminy Stare Bogaczowice pokrywa sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Drogi wojewódzkie mają długość 23 km, powiatowe 26 km, a gminne publiczne ponad 17 km. Mają one przede wszystkim znaczenie lokalne. Drogi gminne ułatwiają skomunikowanie różnych obszarów regionu oraz uzupełniają drogi wojewódzkie i powiatowe. Drogi wewnętrzne łączą osiedla z drogami głównymi, stanowią również dojazdy do gruntów rolnych i leśnych, a także obiektów użytkowych.

Droga wojewódzkie:

- nr 375 łącząca Wałbrzych z Dobromierzem, przebiega na terenie Gminy Stare Bogaczowice przez miejscowości Struga, Stare Bogaczowice i Chwaliszów,
- nr 376 łącząca Wałbrzych z Czarnym Borem, przebiega przez Strugę, Lubomin i Jabłów.

Droga wojewódzka nr 376 została gruntownie przebudowana w Jabłowie w latach 2009/2011 r. Droga została poszerzona, wybudowane zostały chodniki na całej długości miejscowości. Remont odcinka w/w drogi wojewódzkiej w Strudze i Lubominie związany był z budową obwodnicy Szczawna Zdroju wraz z budową chodników. Wykonano także remont nawierzchni.

Odcinek drogi wojewódzkiej 375 w Chwaliszowie jest ujęty w planach remontowych zarządcy Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu we współpracy Gminą Stare Bogaczowice. Kompleksowy remont drogi rozszerzony jest także o budowę chodnika, którego brakuje przy ruchliwej trasie, ten etap inwestycji nie obejmie całej miejscowości.

Stan techniczny dróg powiatowych jest dobry. Od 2016 r. Gmina Stare Bogaczowice współfinansuje wraz ze Starostwem Powiatowym w Wałbrzychu budowę chodników. Chodniki powstały w Strudze w części Starych Bogaczowic oraz Nowych Bogaczowic.

W 2020 r. rozpoczęto budowę drogi ekspresowej S3 w kierunku przejścia granicznego

w Lubawce, która przebiega przez trzy miejscowości tj. Stare Bogaczowice, Nowe Bogaczowice i Gostków. Na odcinku tym mają powstać dwa tunele, z których jeden ma być najdłuższy w Polsce i liczył będzie 2290 m. długości, a drugi 320 m.

Połączenia autobusowe na terenie Gminy wykonywane są przez: prywatnych przewoźników oraz, od 2018 r. na podstawie porozumienia międzygminnego z Gminą Wałbrzych, przez Śląskie Konsorcjum Autobusowe w Wałbrzychu obsługujące linię nr 8, która została rozszerzona o część Gminy i połączyła w dni robocze Strugę z Wałbrzychem, a w weekendy również Stare Bogaczowice. W kolejnych latach przedłużono linię nr 8 i w chwili obecnej miejscowości Struga, Stare Bogaczowice, Nowe Bogaczowice, Gostków i Chwaliszów korzystają z transportu w kierunku Wałbrzycha zarówno w dni robocze jak i weekendy.

Transport publiczny na terenie Gminy wykonywany jest w kierunkach: Wałbrzych, Czarny Bór, Gorce i Świebodzice. Nie wszystkie wsie mają bezpośrednie połączenie ze Starymi Bogaczowicami (siedzibą Gminy). Na terenie wszystkich miejscowości brakuje połączeń, które umożliwiałyby dojazd do pracy, jak i szkół zwłaszcza w porach wieczornych.

Dzieci i młodzież dowożone są do Szkoły Podstawowej autokarem będącym własnością Gminy.

1.5.2. Sieć teleinformatyczna

Dostęp do telefonii stacjonarnej we wszystkich miejscowościach w Gminie Stare Bogaczowice jest bardzo dobry. Sieć telefonii komórkowej jest także dostatecznie rozwinięta. Mieszkańcy wszystkich miejscowości mają także dostęp do internetu.

1.5.3. Sieć wodociągowa

Około 95% Gminy Stare Bogaczowice posiada sieć wodociągową. Z przyczyn technicznych, w związku z usytuowaniem terenu oraz małą gęstością zabudowy są nieruchomości, które korzystają tylko ze studni przydomowych.

1.5.4. Sieć kanalizacyjna

Skanalizowane są dwie wsie Stare Bogaczowice i Chwaliszów, sieć kanalizacyjna ma długość 25,4 km, z czego sieć rozdzielcza stanowi 2,6 km, na terenie zainstalowanych jest

161 przyłączy kanalizacyjnych. W Chwaliszowie znajduje się oczyszczalnia o przepustowości 484 m³ na dobę.

Od 2020 r. prowadzony jest II etap budowy sieci kanalizacyjnej w miejscowości Struga, zakończenie inwestycji przewidywane jest na 2021 r., po jej zakończeniu 3 największe miejscowości w gminie będą skanalizowane.

Pozostałe nieruchomości w miejscowościach Gostków, Nowe Bogaczowice, Cieszów, Lubomin i Jabłów mają szamba lub ekologiczne oczyszczalnie przydomowe.

W związku z sąsiedztwem zbiornika wody pitnej dla miasta Świebodzice utworzonego na rzece Strzegomce zachodzi potrzeba skanalizowania całej Gminy.

1.5.5. Gospodarka odpadami

Gmina Stare Bogaczowice jest udziałowcem w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Sanikom Sp. z o.o., która od 2008 roku świadczy usługi wywozu odpadów z terenu całej Gminy. Prowadzona jest również segregacja odpadów. Od 2018 r. wprowadzono system workowy dla domów jednorodzinnych, a przy wspólnotach mieszkaniowych pozostały zbiorcze punkty z pojemnikami do segregacji odpadów plastikowych, szklanych na papier i bio.

1.5.6. Ochrona powietrza

Gmina Stare Bogaczowice udziela dotacji celowych ze środków budżetowych na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza, związanych z trwałą likwidacją źródeł ciepła starszej generacji opartego na paliwie stałym, na terenie Gminy Stare Bogaczowice. Dzięki temu, w ostatnich latach wymienionych zostało kilkadziesiąt źródeł ciepła:

- a. 2018 r. – wymiana 28 źródeł ciepła (łącznie kwota przeprowadzonych wymian 617 000 zł, z czego dofinansowano 267 000 zł),
- b. 2019 r. – wymiana 16 źródeł ciepła (łącznie kwota przeprowadzonych wymian 326 146,18 zł, z czego dofinansowano 148 049,25 zł),
- c. 2020 r. – wymiana 11 źródeł ciepła (łącznie kwota przeprowadzonych wymian 273 896,48 zł, z czego dofinansowano 101 835,59 zł).

II. ANALIZA SWOT GMINY STARE BOGACZOWICE

MOCNE STRONY (S)

- Położenie. *Bliskość ośrodków przemysłowych i usługowych – Wałbrzych, Świebodzice, Kamienna Góra. Bliskość przejść granicznych z Czechami.*
- Dobra infrastruktura drogowa.
- Liczne proekologiczne programy gminne kierowane do mieszkańców (*oczyszczalnie ścieków, odbiór azbestu, wymiana źródeł ciepła*).
- Dobrze wyszkolone i wyposażone w nowoczesny sprzęt jednostki OSP.
- Dostępna podstawowa opieka medyczna.
- Urozmaicenie krajobrazowe. *Masyw Trójgarbu, Książański Park Krajobrazowy.*
- Rozwinięta sieć szlaków turystycznych.
- Liczne atrakcje turystyczne, w tym obiekty zabytkowe.
- Bogata oferta kulturalna, edukacyjna i sportowa.
- Rosnący poziom wykształcenia mieszkańców.
- Dobry wizerunek Gminy na zewnątrz.

SŁABE STRONY (W)

- Słabo rozwinięta komunikacja między sołectwami i z sąsiednimi miejscowościami.
- Brak sieci gazowej.
- Niedostateczny zasób mieszkaniowy.
- Brak infrastruktury usługowej.
- Mała liczba nowych miejsc pracy.
- Słabo rozwinięta baza noclegowa.
- Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych przy atrakcjach turystycznych.
- Bardzo słaba infrastruktura w zakresie turystyki rowerowej.
- Brak pełnej regulacji rzek i potoków, zaniedbany system melioracyjny pól i stoków górskich.

SZANSE (O)

- Gazyfikacja.
- Rozwój budownictwa społecznego.
- Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.
- Budowa drogi S3.
- Powstanie jednego z najdłuższych tuneli drogowych w Polsce.
- Internet 5G.
- Możliwość pozyskiwania finansowania zewnętrznego.
- Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej przez środki finansowe z budżetu państwa i UE.
- Współpraca międzygminna.
- Przynależność do organizacji tj. LOT, LGD, Aglomeracja Wałbrzyska.
- Wysokie tempo rozwoju turystyki w regionie.
- Kształtowanie się w społeczeństwie trendu na aktywny i zdrowy styl życia.
- Lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

ZAGROŻENIA (T)

- Drogi na terenie Gminy zarządzane przez różne podmioty.
- Stopniowe rozwarstwianie się społeczne oraz mała integracja.
- Słabe połączenie komunikacyjne gminy z sąsiednimi miejscowościami.
- Depopulacja mieszkańców
- Niska świadomość ekologiczna wśród mieszkańców sąsiadujących miejscowości, którzy tworzą na terenie gminy dzikie wysypiska śmieci.
- Częste zmiany przepisów prawnych.
- Pandemie, które negatywnie wpłyną na rozwój Gminy.
- Powodzie i inne klęski żywiołowe.

III. ANALIZA POTRZEB I UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH GMINY (W OPARCIU O ANKIETY)

3.1. Charakter badań

Strategia Gminy Stare Bogaczowice na lata 2021-2027 opracowywana była w ścisłej współpracy z mieszkańcami oraz specjalistami w danych zakresach:

- sportu i turystyki,
- życia kulturalnego i społecznego,
- infrastruktury technicznej i społecznej,
- aktywizacji oraz integracji społecznej.

Odpowiedzi mieszkańców pozwoliły zobaczyć mocne strony oraz przestrzenie, z których są zadowoleni. Wyniki uwydatniły również aspekty, które należy w najbliższych latach udoskonalić i dostosować do potrzeb mieszkańców.

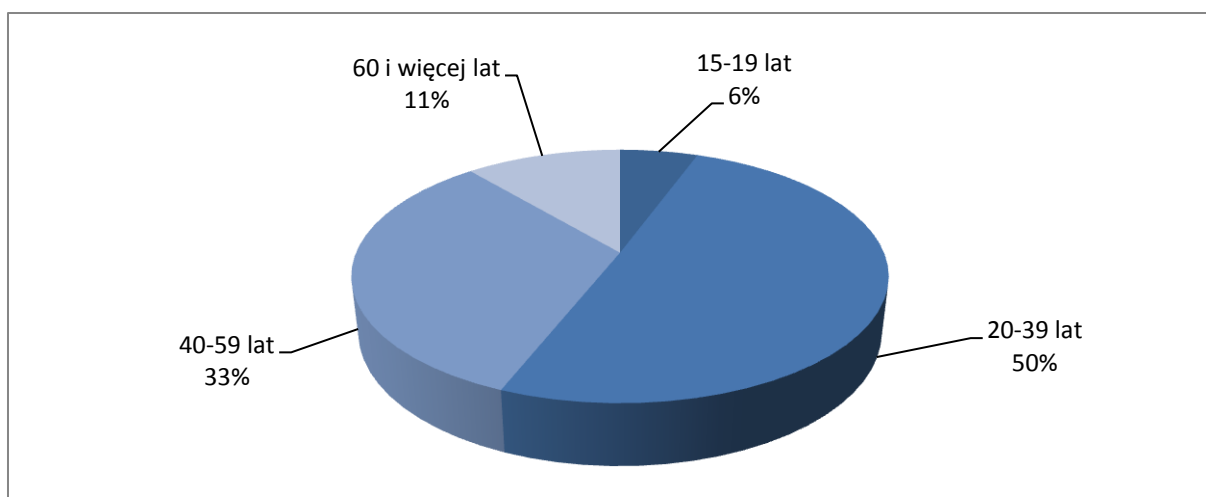
3.2. Struktura badanych mieszkańców

3.2.1. Wiek

Połowa ankietowanych mieści się w przedziale wiekowym 20-39. Oznacza to, że uzyskaliśmy odpowiedzi od młodej i aktywnej grupy mieszkańców, która docenia zmiany i widzi realne potrzeby i problemy w miejscu, w którym mieszka.

Kolejną liczną grupą wśród badanych są mieszkańcy w przedziale wiekowym 40-59. Posiadają oni zupełnie inne potrzeby niż młodsi respondenci, które również zostały ujęte w odpowiedziach.

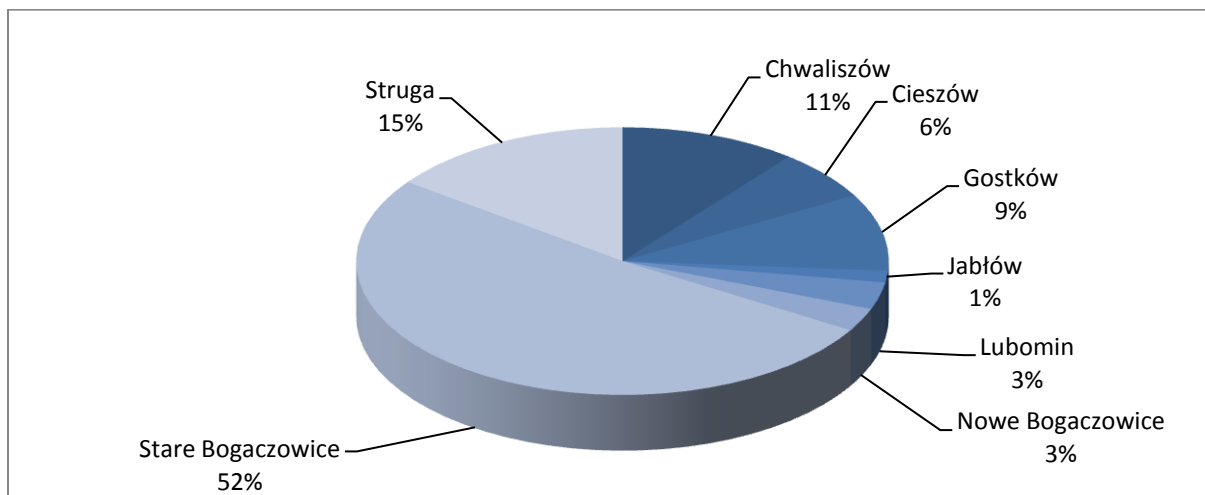
Najmniej przedstawicieli wśród badanych miały grupy wiekowe w przedziale 60 i więcej oraz 15-19.

Wykres nr 1. Wiek respondentów

3.2.2. Miejsce zamieszkania

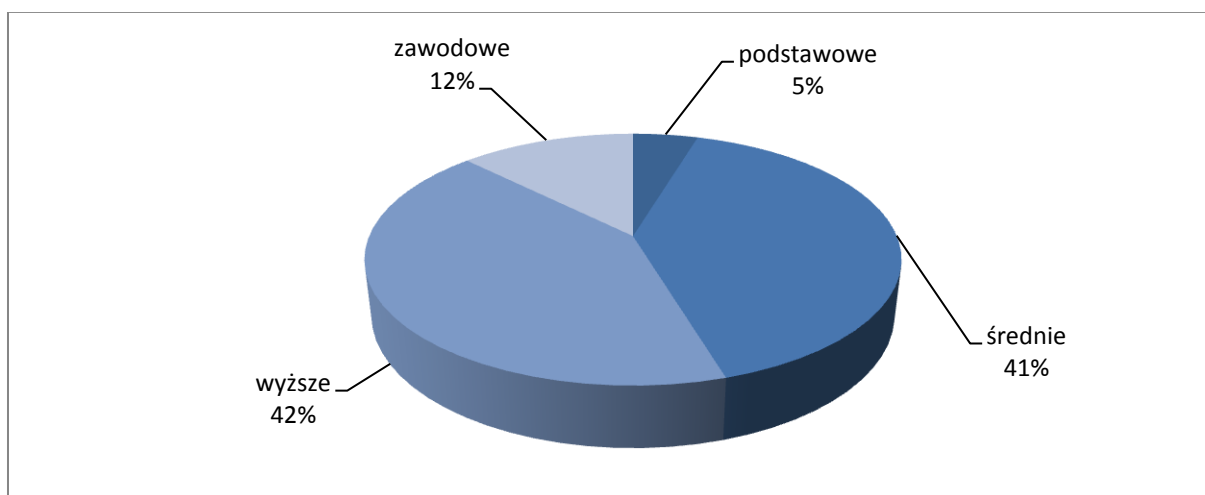
W skład Gminy Stare Bogaczowice wchodzi 8 miejscowości. Chcieliśmy dowiedzieć się, z której wsi spłynęło najwięcej głosów. Jest to dla nas wiadomość, które miejscowości są najbardziej aktywne i której miejscowości dotyczą opisane w badaniu problemy. W strategii planuje się, aby rozwój dotyczył wszystkich wsi i był przeprowadzany w miarę równomiernie. Ponad połowa ankietowanych pochodziła z miejscowości Stare Bogaczowice.

Wykres nr 2. Miejsce zamieszkania

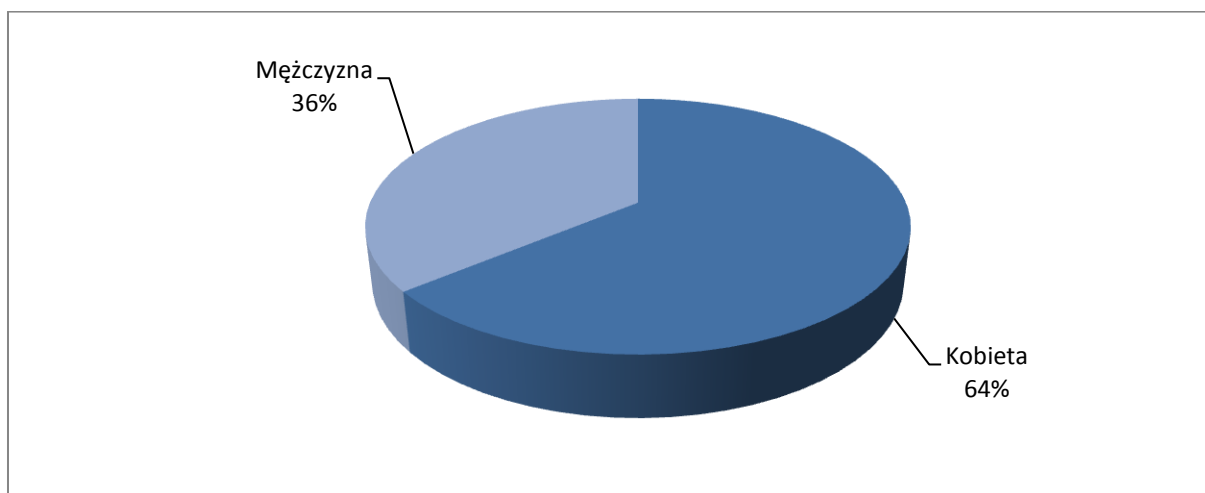
3.2.3. Wykształcenie

42 % ankietowanych to osoby z wykształceniem wyższym. Respondenci z wykształceniem średnim to druga najliczniejsza grupa: 41%. Osoby z wykształceniem podstawowym to zaledwie 5% badanych.

Wykres nr 3. Wykształcenie

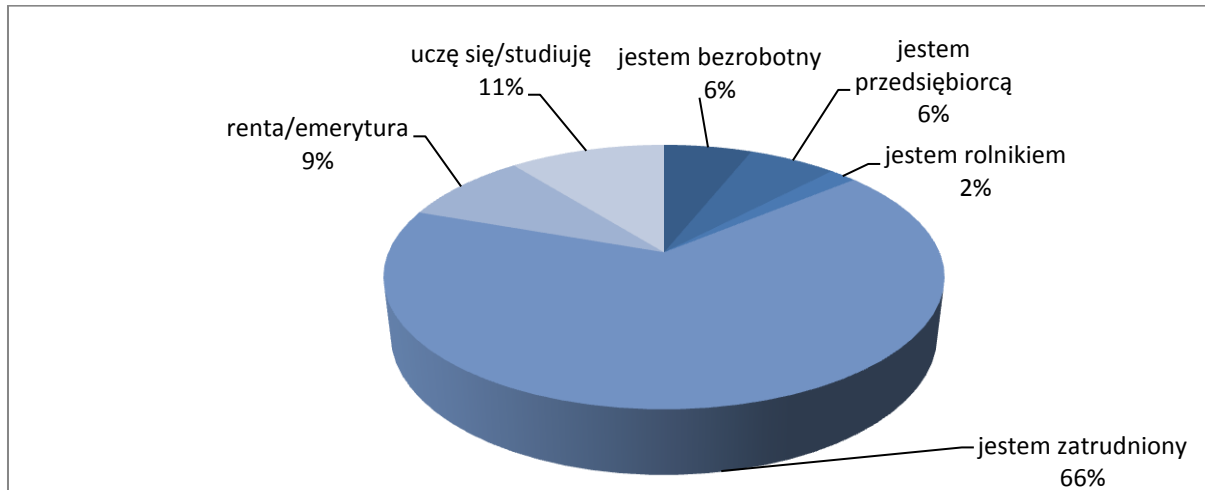
3.2.4. Płeć

Wykres nr 4. Płeć

3.2.5. Sytuacja zawodowa

W tym podpunkcie chcieliśmy dowiedzieć się jak wiele ankietowanych pracuje, gdzie pracuje i czy wykonuje swój zawód na terenie Gminy. Większość badanych wykonuje swój zawód poza terenem Gminy Stare Bogaczowice. Jest to wyraźny sygnał do wsparcia rozwoju przedsiębiorców i zwiększenia inwestycji na terenie Gminy.

Wykres nr 5. Sytuacja zawodowa

Przekrój sytuacji zawodowej osób badanych jest bardzo szeroki. Dzięki temu poznaliśmy zróżnicowaną opinię od każdej grupy społecznej. Pozwoliło nam to na dokładniejsze i precyzyjniejsze określenie potrzeb Gminy i jej mieszkańców. Tworzenie nowych miejsc pracy na terenie Gminy to bardzo ważny punkt.

3.3. Analiza wyników

3.3.1. Mocne i słabe strony Gminy Stare Bogaczowice w oczach mieszkańców.

W przypadku pytań o Gminę zastosowaliśmy zestaw pytań zamkniętych i otwartych. Chcieliśmy umożliwić mieszkańcom dokładne zdefiniowanie i identyfikację „małej ojczyzny”. Pierwsze pytanie „Z czym kojarzy Ci się Gmina Stare Bogaczowice?” pokazuje w jaki sposób Gminę widzą jej mieszkańcy. Pytanie otwarte pozwoliło na dokładne i osobiste skojarzenia. Gmina Stare Bogaczowice wśród mieszkańców najczęściej kojarzona jest z jej atrakcjami turystycznymi tj. Trójgarb i zalew oraz z jej naturalnymi walorami wynikającymi z położenia i charakterystyki terenu, czyli: cisza, spokój, tereny zielona.

Z czym kojarzy Ci się Gmina Stare Bogaczowice?

Dom, miejsce na ziemi, zalew, lasy, piękne krajobrazy, spokój, cisza, Trójgarb.

Zestaw najpopularniejszych odpowiedzi.

Wśród odpowiedzi pojawił się również niewielki odsetek głosów wyrażających niezadowolenie lub upolitycznienie. Jest to jednak niewielki odsetek odpowiedzi, zatem można stwierdzić, że Gmina wśród mieszkańców kojarzy się pozytywnie. Mieszkańcy potrafią nazwać mocne strony swojej okolicy i są świadomi jej walorów. To doskonale podłoże pod rozwój infrastruktury turystycznej oraz bazy noclegowej.

W kolejnym pytaniu „Wymień mocne strony lub zalety Gminy Stare Bogaczowice:” ankietowani odpowiadali bardzo podobnie. Jako mocne strony Gminy wymieniali jej położenie i atrakcję turystyczne, ale nie tylko. Wielu ankietowanych doceniło jakość zarządzania i infrastruktury.

Wymień mocne strony lub zalety Gminy Stare Bogaczowice

Położenie geograficzne, piękny krajobraz, spokój, bezpieczeństwo, wiele ciekawych miejsc.

Zestaw najpopularniejszych odpowiedzi.

Wymień słabe strony lub wady Gminy Stare Bogaczowice

Bardzo słaba komunikacja publiczna, brak sklepów.

Zestaw najpopularniejszych odpowiedzi.

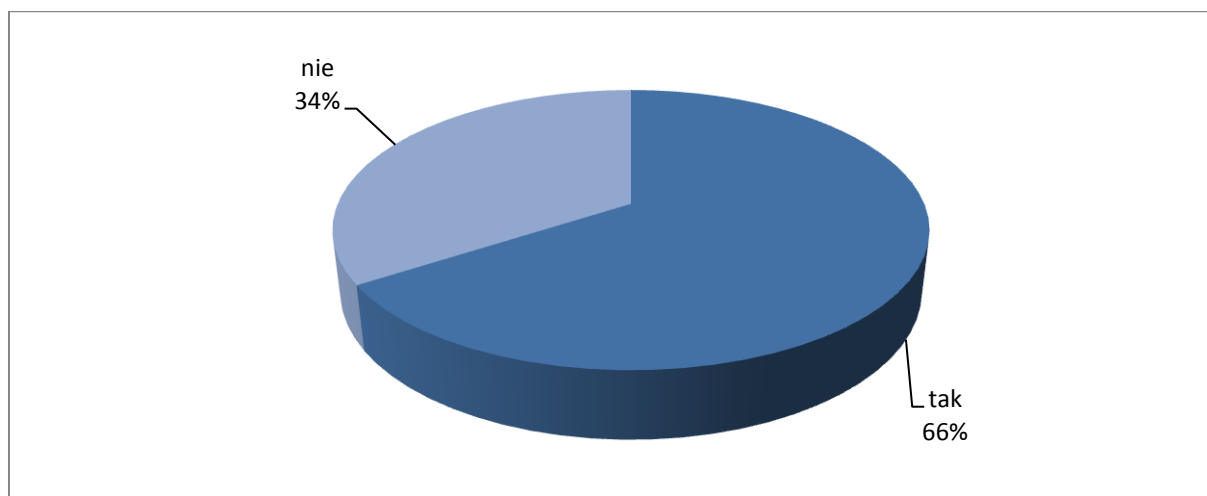
Bezpośrednie pytanie o wady i słabe strony pozwoliło dokładnie zidentyfikować problemy, z którymi mieszkańcy zmagają się na co dzień. Użycie otwartego pytania pozwoliło

jednocześnie na precyzyjność ale i indywidualność każdego z zagadnień. Do najczęściej pojawiających się negatywów należą:

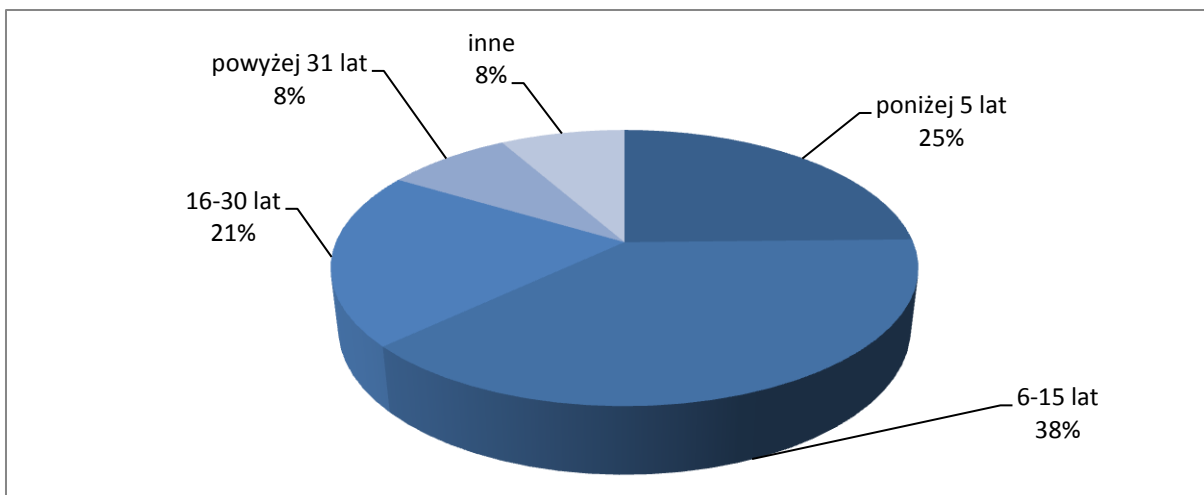
- zła komunikacja (wykluczenie komunikacyjne) – tutaj warto nadmienić, że sytuacja poprawia się z roku na rok i Gmina uaktywnia kolejne kanały komunikacyjne.
- brak marketu (dyskontu) na terenie Gminy. Problem ten jest skorelowany z pierwszym. Słaby dojazd wiąże się z utrudnionym dostępem do tańszych zakupów. Wielu mieszkańców musi robić zakupy w lokalnych sklepach.
- Brak bankomatu – brak urządzenia powoduje, że korzystanie z gotówki jest w Gminie po prostu utrudnione.
- Brak integracji, miejsca spotkań dla młodzieży – brak integracji wynika z problemu, który postaraliśmy się zobrazować w trakcie konsultacji społecznych.

Na pytanie „Czy Gmina Stare Bogaczowice to Twoja rodzinna Gmina” aż 34% ankietowanych odpowiedziało, że nie. Wyniki pokazują nam duży wzrost mieszkańców napływowych praktycznie w każdym roku. Powoduje to polaryzowanie się społeczeństwa. Nowi mieszkańcy mają zupełnie inne oczekiwania niż Ci, którzy mieszkają na tych terenach od lat.

Czy Gmina Stare Bogaczowice to Twoja rodzinna Gmina? Jeżeli „Nie” napisz proszę ile lat ją zamieszkujesz.

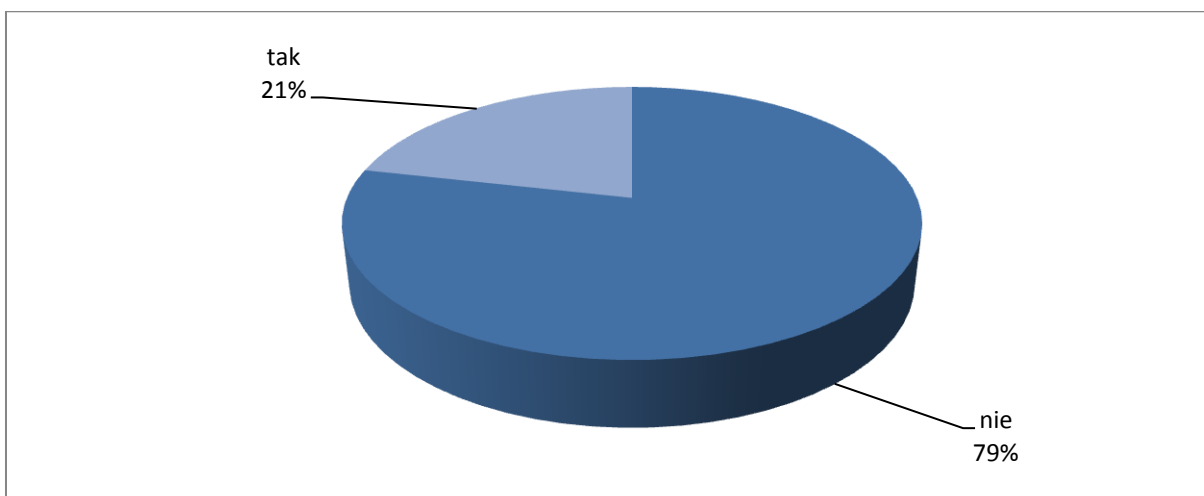
Wykres nr 6. Rdzenność mieszkańców

Wykres nr 7. Czas zamieszkania w Gminie

To co potwierdza wcześniejsze odpowiedzi (przywiązanie lokalne oraz ogólne zadowolenie z Gminy) to odpowiedzi na kolejne pytanie. 79% mieszkańców Gminy nie planuje wyprowadzki ze swojego miejsca zamieszkania. Oznacza to, że nawet osoby, które napotykają problemy i nie są w pełni zadowolone z życia podjęły decyzję, że w tej Gminie zostaną.

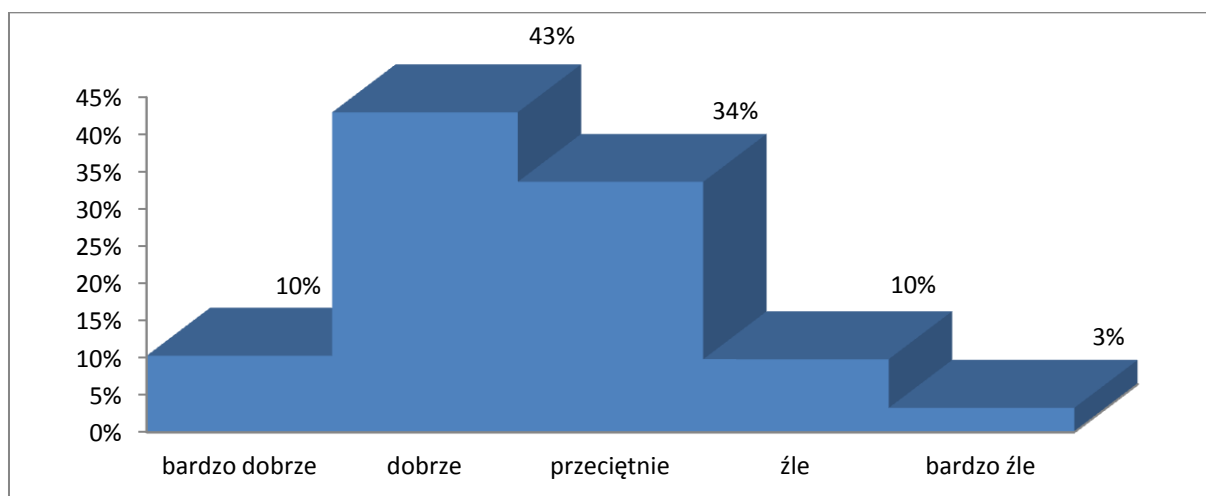
Czy planujesz wyprowadzkę z Gminy Stare Bogaczowice?

Wykres nr 8. Zamiar wyprowadzenia się z Gminy Stare Bogaczowice

Potwierdzenie tych tez znajdujemy w odpowiedziach na kolejne pytania. Ponad 53% mieszkańców ocenia stan dróg i chodników jako dobry i bardzo dobry. Sytuacje źle i bardzo źle ocenia tylko 13% badanych.

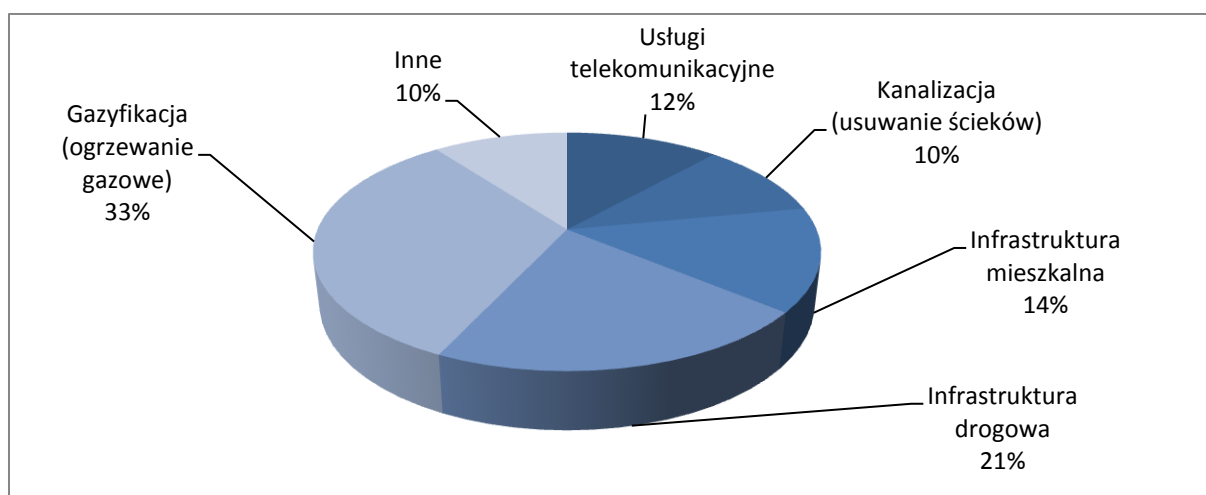
Jak oceniasz stan dróg i chodników w Gminie Stare Bogaczowice?

Wykres nr 9. Ocena stanu dróg i chodników na terenie Gminy Stare Bogaczowice

Następnie w ankiecie pojawiają się pytania konkretne i celowe. Dowiadujemy się dokładnie, gdzie mieszkańcy oczekują poprawy oraz jakie sprawy są dla nich priorytetowe. I tak dla zdecydowanej większości najważniejsza jest kwestia gazyfikacji Gminy. Jest to działanie, które jest przez Gminę systematycznie realizowane, a kolejne miejsca są dołączane do sieci gazowej. Kolejnymi sprawami priorytetowymi dla mieszkańców są: poprawa infrastruktury drogowej i mieszkalnej. Podobnie jak i wcześniej, tak i tutaj prowadzone są działania, które te infrastruktury poprawiają. 12% mieszkańców uważa, że najważniejszy powinien być rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej. Warto zauważyć, że aż 10% ankietowanych wybrało odpowiedź INNE. Wśród tych odpowiedzi bardzo często pojawiały się odpowiedzi: sklep i komunikacja. Zauważyć możemy, że wśród odpowiedzi często pojawiają się te same zagadnienia. Jest to wyraźny sygnał, że w tych obszarach należy usprawnić działanie.

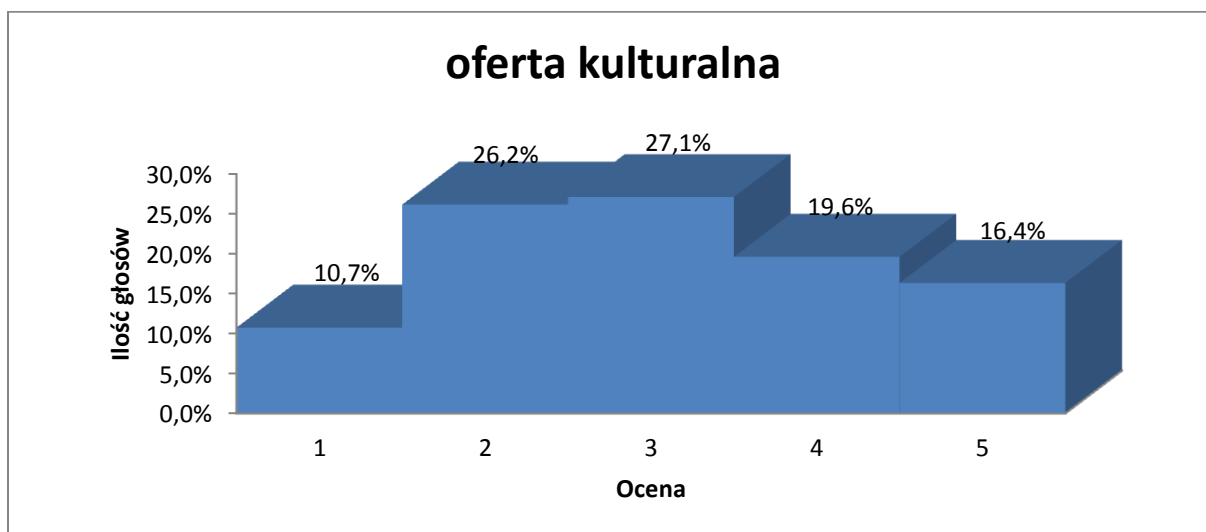
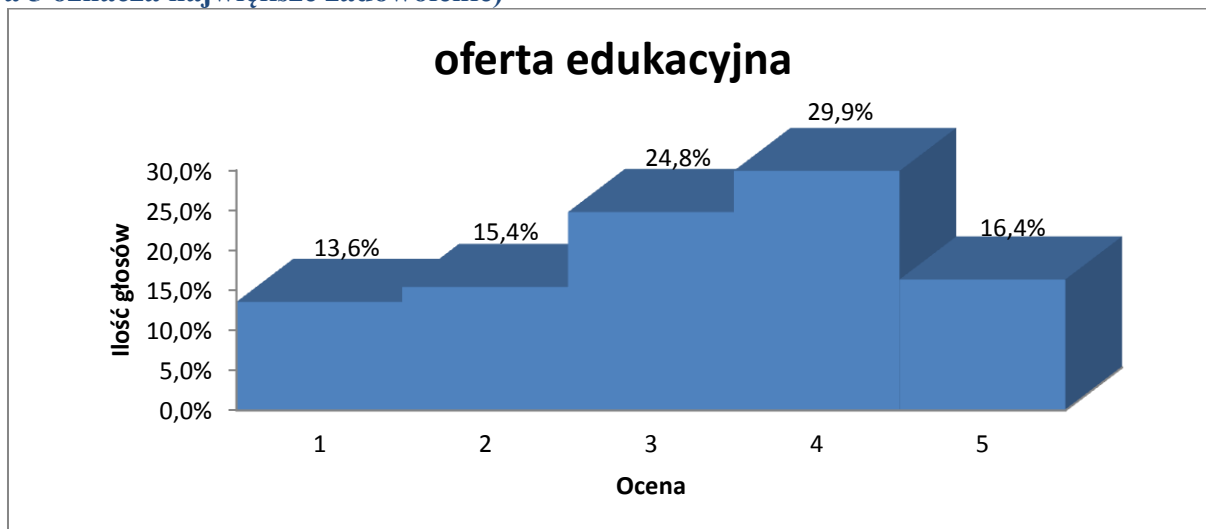
Rozwój, której infrastruktury technicznej powinien być priorytetem dla Gminy?

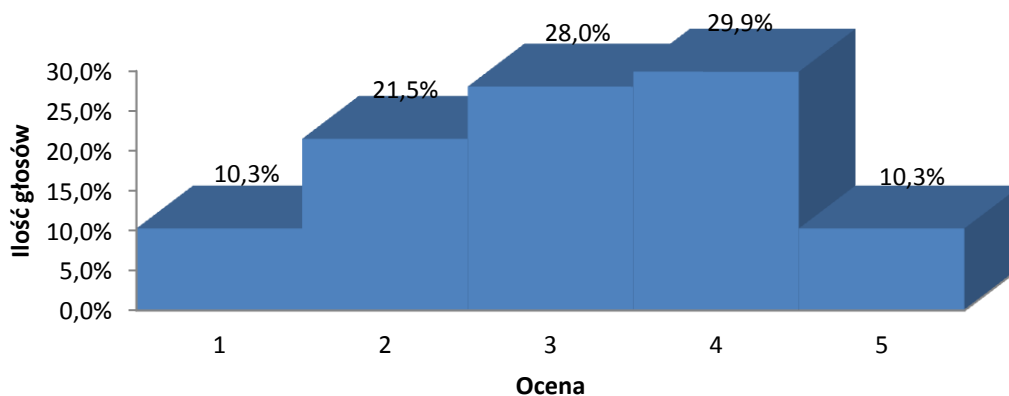
Wykres nr 10. Priorytety co do rozwoju infrastruktury technicznej na terenie Gminy

Dotychczasowe wnioski posiadają również odzwierciedlenie w skali jakościowej lokalnej infrastruktury. Większość badanych nie jest zadowolona z możliwości zatrudnienia w swojej Gminie. Pozostała infrastruktura została oceniona dobrze lub bardzo dobrze – w tym oferta edukacyjna najlepiej.

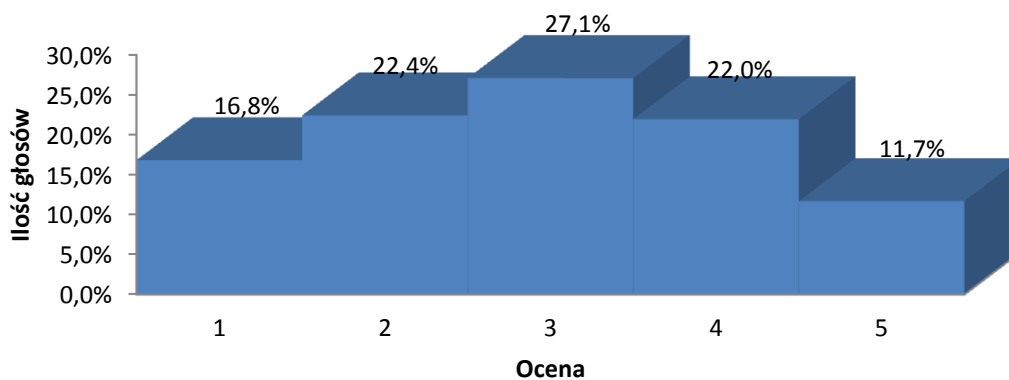
Proszę ocenić ofertę gminy w skali od 1 - 5 (gdzie 1 oznacza największe niezadowolenie, a 5 oznacza największe zadowolenie)

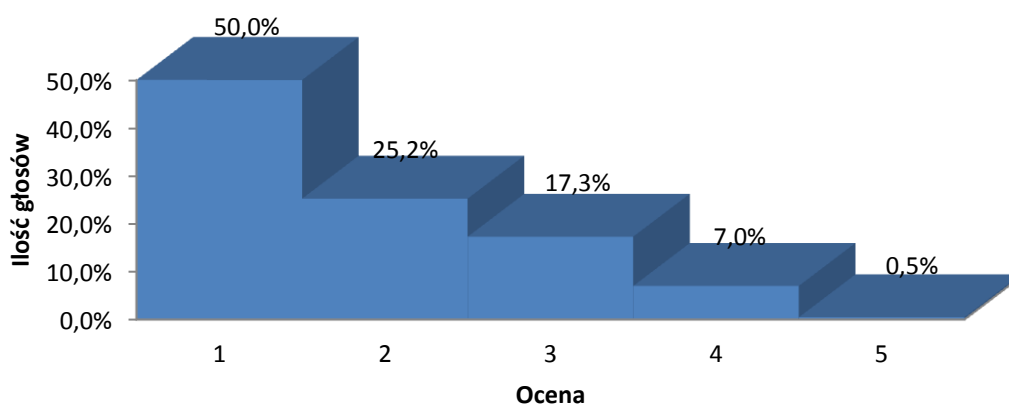
oferta rekreacyjno - sportowa

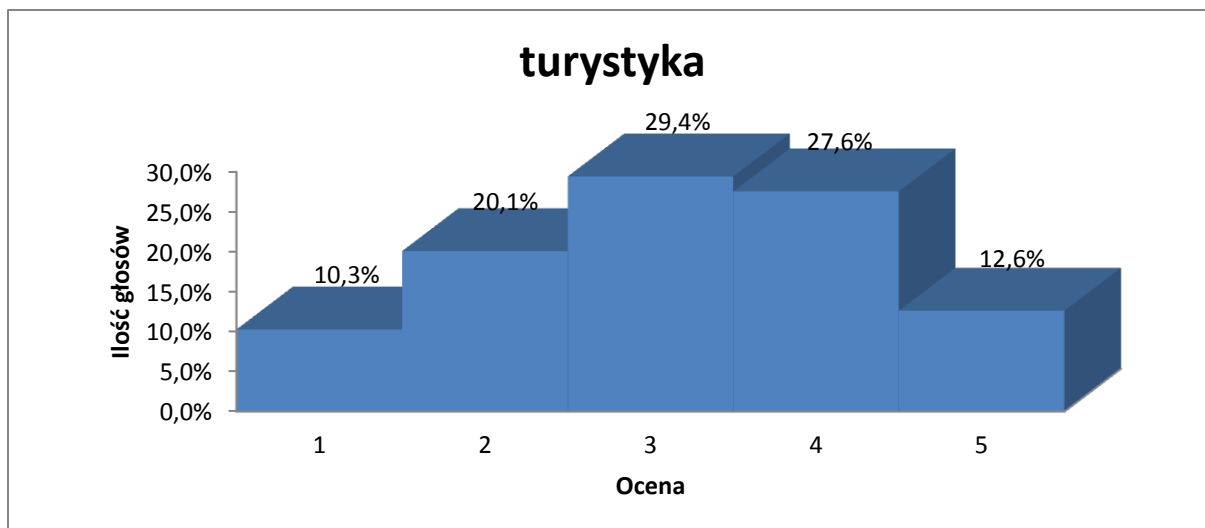

opieka medyczna

możliwość zatrudnienia

Wykres nr 11. Ocena poszczególnych ofert Gminy przez respondentów

Bardzo dobrze oceniana jest również infrastruktura turystyczna. Jednym z głównych celów strategicznych. Dokładne kierunki, problemy oraz priorytety zostały wyznaczone dzięki odpowiedziom w kolejnej części ankiety.

3.3.2. Sport i turystyka

W przypadku pytań o turystykę chcieliśmy poznać jej obraz wśród mieszkańców oraz zbadać świadomość na temat atrakcji turystycznych w Gminie. W końcu to mieszkańcy naszej Gminy będą pierwszymi przewodnikami oraz twórcami bazy noclegowej i turystycznej. Na podstawie konsultacji z przewodnikami oraz agencjami turystycznymi poznaliśmy wymagania i oczekiwania turystów.

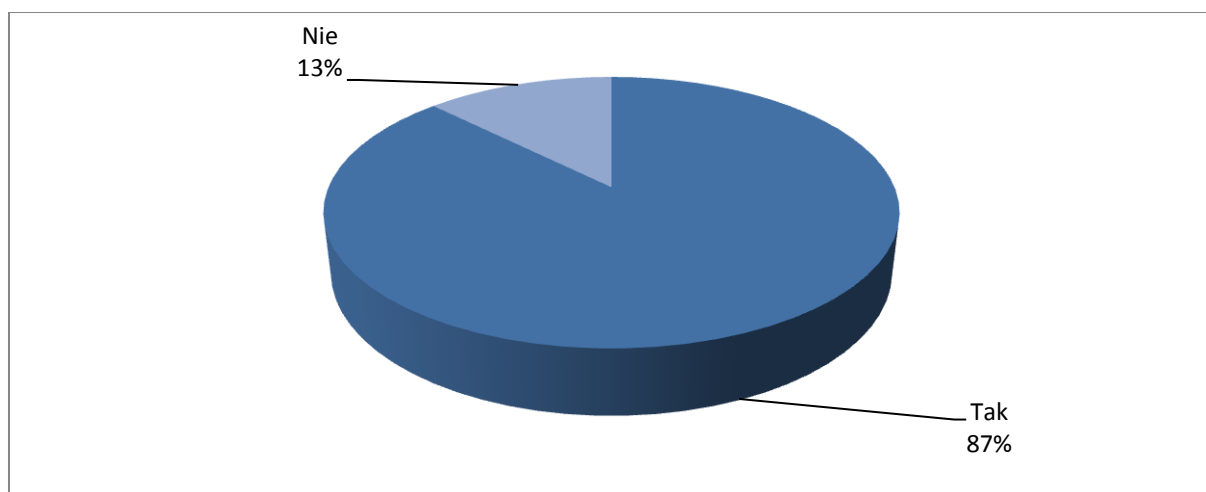
Jakie znasz atrakcje turystyczne Gminy Stare Bogaczowice?

Trójgarb - wieża widokowa, zamek Cisy, zalew, kościół św. Anny, wiatrak w Gostkowie, Pałac w Strudze

Zestaw najpopularniejszych odpowiedzi.

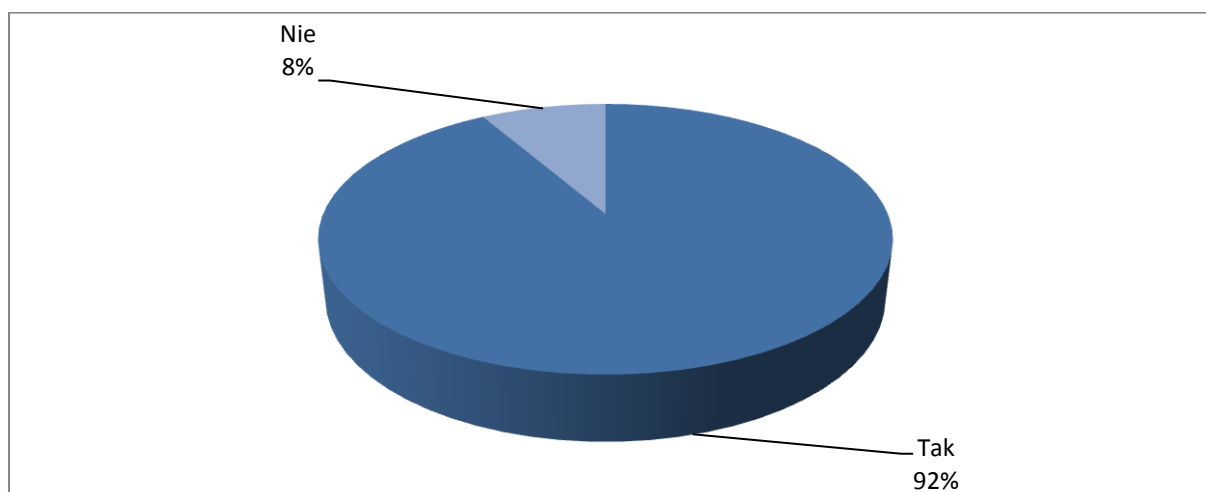
Najwięcej badanych jako główną atrakcję wymienia Wieżę Widokową na Trójgarbie. Jest to najmocniejszy punkt wśród atrakcji turystycznych na terenie naszej Gminy, który stwarza ogromny potencjał do rozwoju. Bardzo ważne jest jednak, aby turyści byli świadomi, że Trójgarb to nie jedyna atrakcja, która czeka na nich w Starych Bogaczowicach. Ważne, aby mieszkańcy poznali swoją Gminę, tak aby sami mogli ją skutecznie promować wśród ludzi. (np. najstarszy dom mieszkalny na Dolnym Śląsku, który znajduje się w Chwaliszowie wymieniony został tylko raz). Inwestowanie oraz rozwój infrastruktury turystycznej potwierdzają również odpowiedzi na poniższe pytania:

Czy uważasz, że Gmina Stare Bogaczowice jest Gminą atrakcyjną turystycznie?

Wykres nr 12. Atrakcyjność turystyczna Gminy w opinii respondentów

Czy Gmina powinna inwestować w rozwój turystyki?

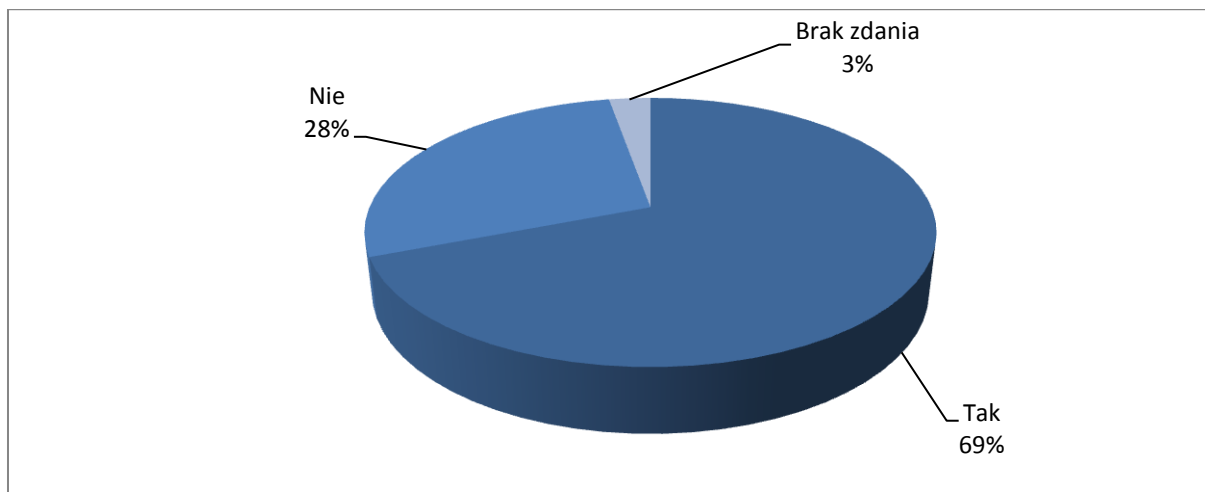

Wykres nr 13. Inwestowanie w rozwój turystyki w opinii respondentów

W obu pytaniach większość mieszkańców uważa, że Gmina Stare Bogaczowice jest Gminą atrakcyjną turystycznie i w tę stronę powinna się rozwijać.

Kolejne pytania odpowiada czy respondenci są zadowoleni z znajdującej się w Gminie infrastruktury sportowej.

Czy odpowiada Ci infrastruktura sportowa w Gminie?

Wykres nr 14. Zadowolenie z infrastruktury sportowej

Jeżeli „Nie” napisz jakie dyscypliny sportowe powinny być rozwijane.

**Basen, skatepark, sporty zimowe, siatkówka, jeździectwo,
kolarstwo górskie, piłka nożna.**

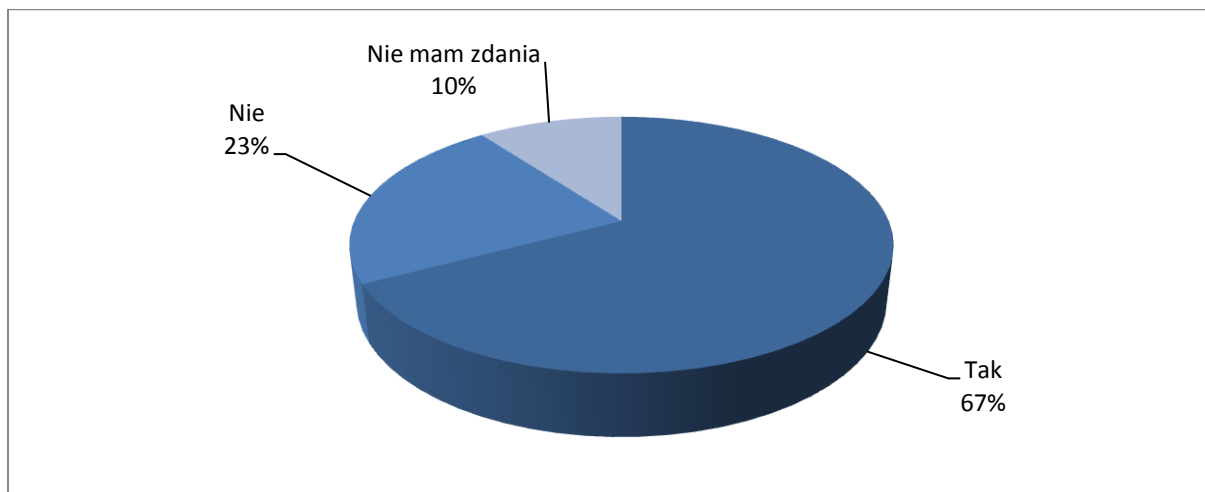
Zestaw najpopularniejszych odpowiedzi. \

69 % mieszkańców jest zadowolona z aktualnej infrastruktury sportowej, która jest systematycznie rozwijana i poprawiana. Tutaj przeprowadzane działania są bardzo skuteczne, a co najważniejsze zgodne z oczekiwaniami mieszkańców. Wśród otwartych odpowiedzi ankietowanych pojawiają się takie potrzeby jak miejsce do treningu piłki siatkowej, narciarstwa biegowego, czy kolarstwa.

3.3.3. Pomoc społeczna

W tej części ankiety chcieliśmy dowiedzieć się jakie opinie posiadają mieszkańcy na temat istniejącej pomocy społecznej. Dowiedzieliśmy się jak ją oceniają, gdzie widzą jej mocne strony, a gdzie słabe. Ankietowani zasygnalizowali również komu pomoc w tym zakresie byłaby najbardziej potrzebna.

Czy Gmina zapewnia wsparcie osobom, które tego potrzebują?

Wykres nr 15. Zapotrzebowanie na wsparcie dla osób potrzebujących przez Gminę w opinii respondentów.

Jeżeli „Nie” napisz jakich form wsparcia brakuje?

Wsparcie dla osób starszych.

Zestaw najpopularniejszych odpowiedzi.

Większość badanych jednoznacznie stwierdza, że zapewniana pomoc jest wystarczająca (67%). 23% ankietowanych przedstawia jednak swoje propozycje form wsparcia potrzebujących. Większość odpowiedzi skupia się na osobach starszych, samotnych i uzależnionych. Mieszkańcy wpisują nawet konkretne osoby z imienia i nazwiska, które według nich potrzebują pomocy, a od jakiegoś czasu jej nie otrzymują. Wśród grup, które potrzebują wsparcia, ankietowani ponownie wpisywali osoby starsze i uzależnione jako te, które potrzebują wsparcia najbardziej. Wiele osób wykazało się również obojętnością lub niezrozumieniem problemu i bardzo często odpowiedzią było stwierdzenie „Nie wiem”. To również kolejny powód, dla którego integracja społeczna powinna być o wiele większa.

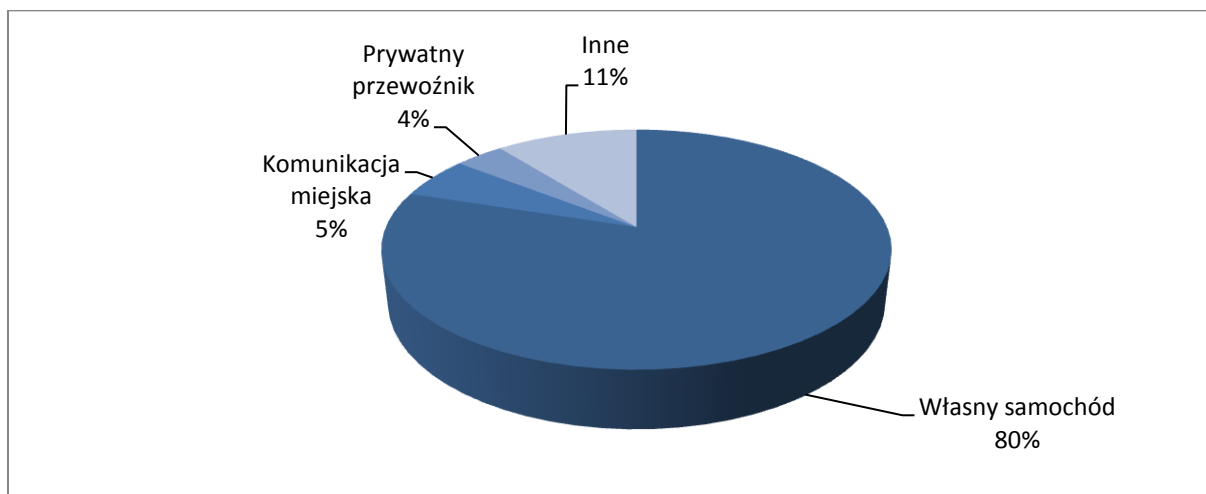
Które osoby potrzebują wsparcia najbardziej? Napisz.

Seniorzy, dzieci i młodzież, samotni, chorzy, bezrobotni, niepełnosprawni.

Zestaw najpopularniejszych odpowiedzi.

Kolejne pytania pokazało z jakich form transportu korzystają ankietowani. Większość z nich przemieszcza się z własnym samochodem, niejednokrotnie dodając negatywne uwagi dotyczące aktualnych możliwości dojazdu. Część osób zaznacza, że z chęcią skorzystałaby z innych form transportu niż własny samochód, ponieważ generuje on duże koszty.

Z jakich środków komunikacji korzystasz i dlaczego? (np. komunikacja miejska, własny samochód, prywatny przewoźnik)

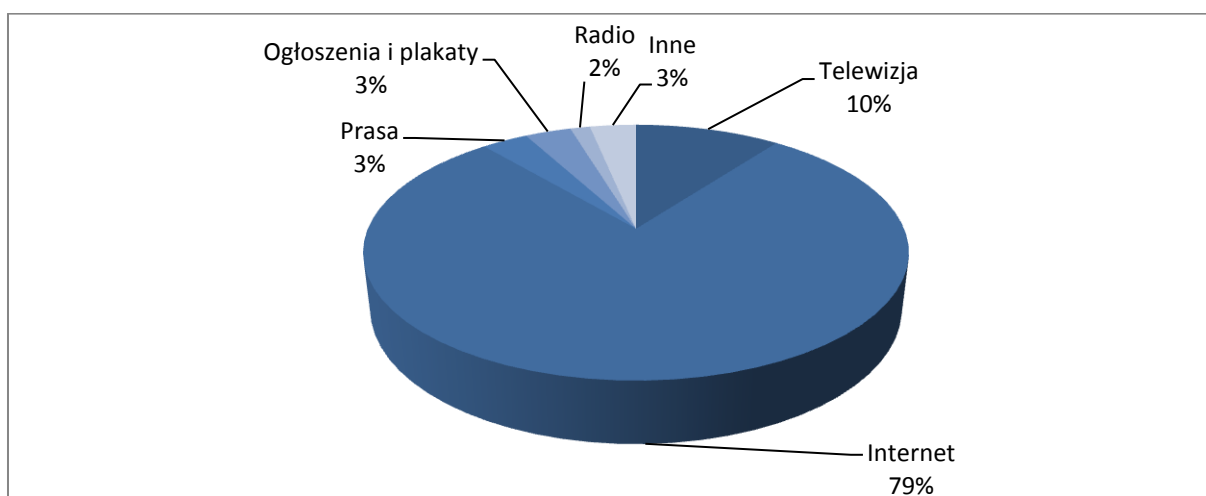

Wykres nr 16. Główne sposoby przemieszczania się z Gminy do innych miejscowości.

3.3.4. Kultura

Aby zrozumieć potrzeby kulturalne naszych mieszkańców, chcieliśmy dowiedzieć się z jakich kanałów informacji korzystają oraz w jaki sposób konsumują kulturę. Podstawowym wnioskiem, który nasuwa się po przeanalizowaniu wyników to fakt, że komunikacja z mieszkańcami w znaczącym stopniu, jak nie większości, przeniosła się do Internetu. Oczywiście nie można bagatelizować innych form, takich jak lokalne gazety, czy telewizja, ponieważ w dalszym ciągu używane są przez wielu respondentów. Odpowiedzi pokazują jednak, że działania w internecie powinny być się podstawą i wyjściem do kolejnych przedsięwzięć z zakresu kultury.

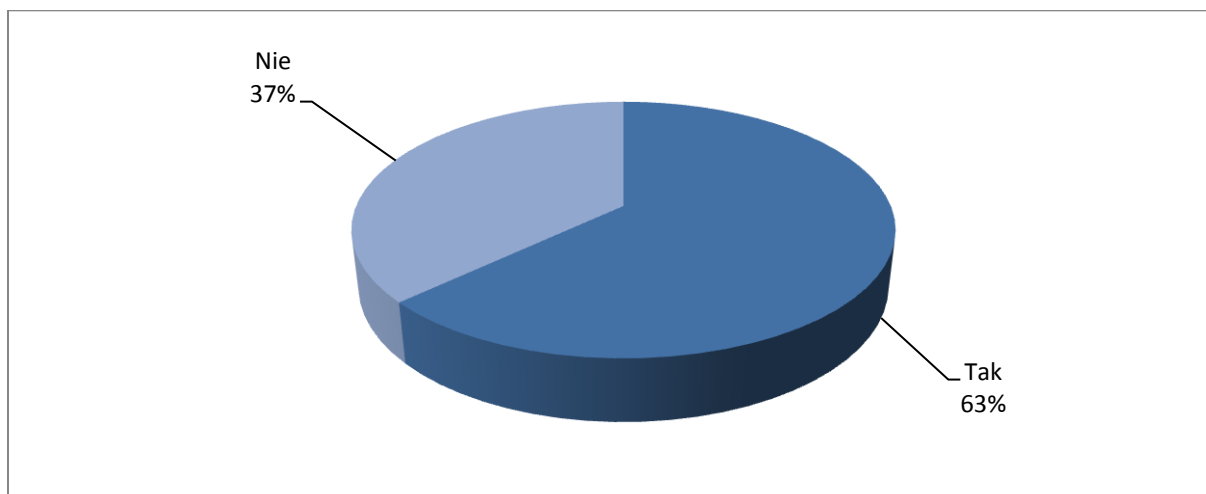
Z jakich źródeł informacji korzystasz najczęściej?

Wykres nr 17. Sposoby szukania informacji przez respondentów.

Kolejne pytanie pokazuje czy respondenci uważają się za osoby zaangażowane w życie społeczne i kulturalne.

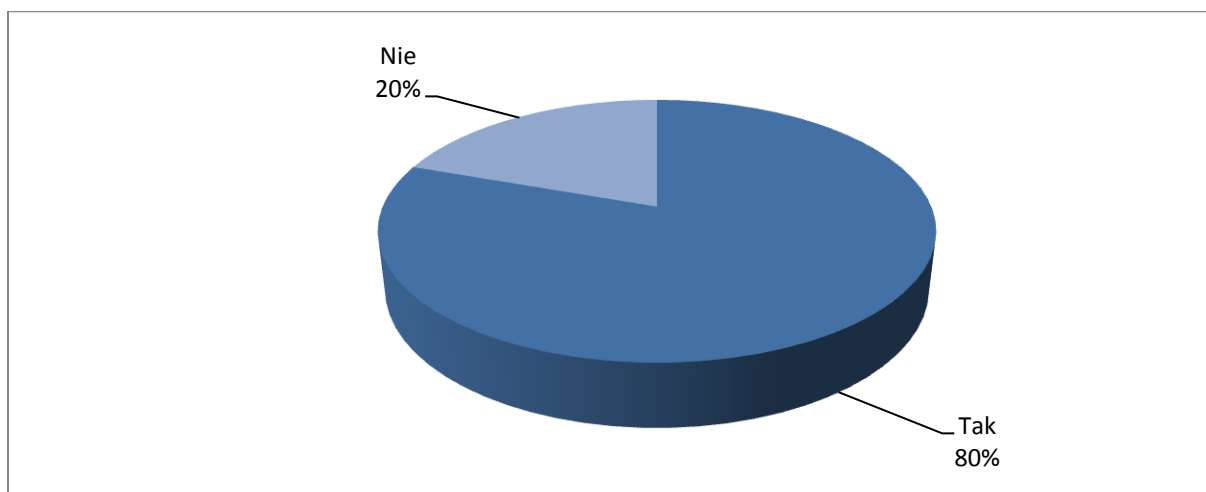
Czy jesteś aktywnym uczestnikiem życia społecznego?

Wykres nr 18. Aktywność społeczna respondentów.

Chociaż ponad połowa badanych zaznaczyła, że uważa się za aktywnego uczestnika życia społecznego, to nie ma to przełożenia na liczbę osób aktywnych w trakcie różnego rodzaju wydarzeń społecznych i kulturalnych. Jednocześnie ponad 80% badanych uważa, że Gmina powinna organizować więcej wydarzeń integrujących społeczeństwo.

Czy Gmina powinna organizować więcej wydarzeń integrujących jej mieszkańców?

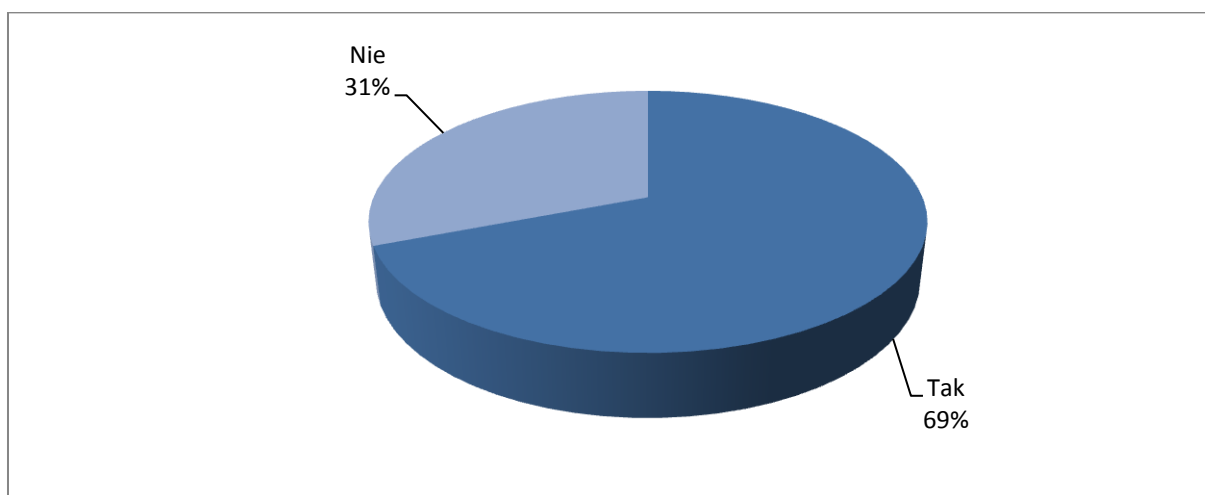

Wykres nr 19. Organizacja większej ilości wydarzeń integrujących mieszkańców w opinii respondentów.

Chcieliśmy też dowiedzieć się jakich dokładnie wydarzeń kulturalnych brakuje mieszkańcom Gminy oraz jak postrzegają jej ogólny wizerunek. Już w trakcie konsultacji pojawiało się wiele głosów, które mówiły o konieczności zwiększenia integracji społeczności

w Gminie, jednocześnie widzimy, że większość mieszkańców zadowolona jest z oferty kulturalnej, lecz niestety nie postrzega jej jako czynnik, który mógłby mieszkańców integrować.

Czy uważasz, że ilość wydarzeń kulturalnych jest wystarczająca? Jeżeli „Nie” napisz jakich wydarzeń powinno być więcej.

Wykres nr 20. Zaspokojenie potrzeb wydarzeń kulturalnych respondentów.

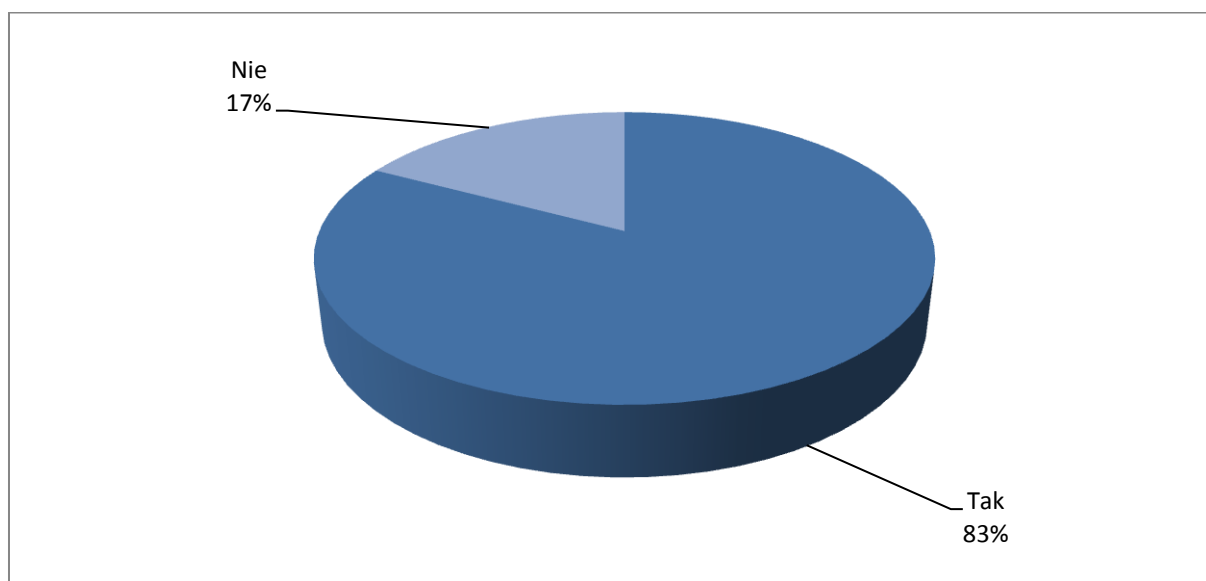
Więcej wydarzeń plenerowych takich jak dożynki czy dni gminy, więcej wydarzeń sportowych i koncertów, tańce i śpiewy, zajęcia dla mieszkańców, atrakcje dla dzieci i młodzieży, koło gospodyń wiejskich, koncerty, teatr, kino plenerowe.

Zestaw najpopularniejszych odpowiedzi.

Większość mieszkańców uważa, że ilość wydarzeń kulturalnych jest wystarczająca. W zestawieniu z poprzednim pytaniem wnioskować możemy, że respondenci nie postrzegają wydarzeń kulturalnych jako takie, które mogą integrować mieszkańców. To niewykorzystana szansa. Wydarzenia kulturalne mogą być idealnym narzędziem do integracji mieszkańców. Osoby, które potrzebują większej ilości wydarzeń, jako przykładowe wydarzenia podają te, które już odbywają się w Gminie albo zwyczajnie wpisują „potrzebna większa oferta” lecz nigdy jej nie precyzują. Pokazuje to, że głównym problemem jest komunikacja z mieszkańcami oraz świadomość tego, że kultura również może integrować.

Bardzo pozytywną wiadomość niesie ze sobą ostatnie pytanie. 83% mieszkańców uważa, że wizerunek Gminy jest pozytywny. Chociaż znają oni codzienne problemy, wykazują je w ankiecie, to i tak całościowo większość z nich ocenia Gminę Stare Bogaczowice na plus.

Czy uważasz, że wizerunek Gminy Stare Bogaczowice jest pozytywny?

Wykres nr 21. Wizerunek Gminy w opinii respondentów.

3.4. Podsumowanie

Gmina Stare Bogaczowice w oczach swoich mieszkańców to piękna, turystyczna Gmina, w której mieszkańcy mogą liczyć na spokój, dobre samopoczucie i życzliwość. Większość z nich docenia istniejącą infrastrukturę, ale nie boi się mówić o swoich potrzebach oraz brakach w tejże.

Większość ankietowanych pozytywnie ocenia Gminę Stare Bogaczowice jako miejsce do życia. W codzienności znaleźć można oczywiście mniejsze lub większe problemy. Głównymi z nich jest słaba komunikacja, brak sklepu na terenie Gminy oraz coraz niższa integracja społeczna. W każdym roku w Gminie pojawiają się nowi mieszkańcy, którzy nie znają istniejących tutaj zwyczajów, czy chociażby życia rolniczego. Istotne jest, aby Gmina znalazła kompromis pomiędzy tymi, którzy mieszkają tutaj od lat, a tymi, dla których ta ziemia dopiero stała się domem.

Zróżnicowana oferta kulturalno-społeczna dobrze komunikowana w mediach powinna być kluczowym działaniem w tej kwestii.

To czego brakuje najbardziej to miejsca pracy. Jest to niestety sytuacja ogólnopolska, której w średnim stopniu możemy przeciwdziałać. Tworzenie konkurencyjnych stref ekonomicznych, dobra współpraca z przedsiębiorcami oraz odpowiednie działania inwestycyjne mogą pomóc zmienić te sytuację. Nie zmienia to jednak faktu, że nawet osoby, które do pracy i do szkoły na co dzień dojeżdżają lub wyrażają swoje niezadowolenie w innych dziedzinach na pewno chce pozostać w Gminie Stare Bogaczowice i rozwijać ją dalej.

IV. MISJA I WIZJA GMINY STARE BOGACZOWICE

4.1. Misja Gminy:

Misja Gminy Stare Bogaczowice obrazuje główne pole działań w ciągu najbliższych lat, zorientowana jest na systematyczny rozwój Gminy mający na celu kontynuację podnoszenia poziomu życia mieszkańców i budowania pozytywnego wizerunku na zewnątrz. Główne inwestycje koncentrować się będą wokół rozwoju infrastruktury technicznej, społecznej i turystycznej.

Misja Gminy Stare Bogaczowice

Zaangażowani i zadowoleni mieszkańcy

4.2. Wizja Gminy:

Do 2027 roku Gmina Stare Bogaczowice wykorzystując swoje strategiczne położenie, walory krajobrazowe i turystyczne oraz bogatą ofertę społeczno-kulturalną, kontynuować będzie dotychczasową drogę rozwoju w celu zapewnienia mieszkańcom, przedsiębiorcom oraz turystom sprzyjających warunków do życia. Działania te podejmowane będą w sposób odpowiedzialny i trwałe z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców i poszanowaniem środowiska naturalnego.

V. CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I KIERUNKI DZIAŁANIA

5.1. Cel główny:

Podniesienie poziomu życia mieszkańców, wsparcie rozwoju przedsiębiorców i otwarcie się na turystów.

5.2. Cele strategiczne:

- 1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej w celu zapewnienia mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom sprzyjających warunków oraz wzmocnienia ochrony środowiska.**
- 2. Poprawa jakości usług społecznych.**
- 3. Rozwój potencjału turystyczno-rekreacyjnego i sportowego.**

5.3. Cele operacyjne:

- 1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej w celu zapewnienia mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom sprzyjających warunków oraz wzmocnienia ochrony środowiska.**

- ***Transport i komunikacja***

Działanie 1 – zwiększenie dostępności komunikacyjnej Gminy, usprawnienie systemu transportu publicznego.

Działanie 2 – kontynuacja budowy chodników przy drogach powiatowych i wojewódzkich

Działanie 3 – budowa i modernizacja przystanków wzdłuż ciągów komunikacyjnych

Działanie 4 – dalsza przebudowa i modernizacja dróg gminnych

Działanie 5 – budowa nowych miejsc parkingowych i parkingów

Działanie 6 – budowa dróg i ścieżek rowerowych

- ***Rozwój mieszkalnictwa:***

Działanie 1 – poprawa istniejącej infrastruktury mieszkaniowej

Działanie 2 – budowa nowej infrastruktury mieszkaniowej

Działanie 3 – przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe

- ***Ochrona środowiska:***

Działanie 1 – kontynuacja budowy przydomowych oczyszczalni ścieków

Działanie 2 – ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez wsparcie likwidacji wysokoemisyjnych źródeł ciepła (gazyfikacji Gminy)

Działanie 3 – upowszechnianie ekologicznych źródeł energii

Działanie 4 – wsparcie regulacji rzek i potoków

Działanie 5 – wsparcie działań na rzecz usprawnienia systemów melioracyjnych, deszczowych i retencyjnych

Działanie 6 – edukacja proekologiczna

- ***Kształtowanie funkcjonalnej przestrzeni publicznej:***

Działanie 1 – budowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej

Działanie 2 - kontynuacja budowy oraz modernizacja świetlic wiejskich, lokalnych ośrodków integracji społecznej

Działanie 3 – zagospodarowanie terenów gminnych na potrzeby integracji społecznej (skwery, place zabaw, tereny zielone)

Działanie 4 – działania na rzecz powstania infrastruktury usługowej

Działanie 5 – niwelowanie barier architektonicznych dla osób starszych i z niepełnosprawnościami

- ***Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i rolnictwa***

Działanie 1 – podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy

Działanie 2 – wspieranie rozwoju produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego

Działanie 3 – efektywna promocja poprzez budowę marki i propagowanie zdrowego stylu życia

2. Poprawa jakości usług społecznych.

- ***Podniesienie jakości usług edukacyjnych***

Działanie 1 – promowanie osiągnięć naukowych uczniów

Działanie 2 – stałe podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej

Działanie 3 – kształtowanie przyjaznej atmosfery w placówkach edukacyjnych

- ***Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców***

Działanie 1- organizacja szkoleń i warsztatów

Działanie 2 – podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców

Działanie 3 – promocja alternatywnych źródeł dochodu, tj. rzemiosło tradycyjne, produkty lokalne

Działanie 4 – wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin

Działanie 5 – koordynacja zajęć odbywających się w świetlicach wiejskich i lokalnych ośrodkach integracji społecznej

Działanie 6 – wspieranie działań umożliwiających aktywność seniorów

Działanie 7 – intensyfikacja działań związanych z dostępem oferty kulturalnej przez media społecznościowe podczas pandemii

- ***Wspieranie dziedzictwa kulturowego i rozwoju aktywności kulturalnej***

Działanie 1 – ochrona zabytków oraz podjęcie działań, które zwiększą ich dostępność

Działanie 2 – elastyczna oferta kulturalna, która będzie dostosowywana do bieżących potrzeb mieszkańców

Działanie 3 – kontynuacja organizacji imprez kulturalnych o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim

- ***Wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców***

Działanie 1 – zwiększenie działań prewencyjnych

Działanie 2 – zwiększenie poziomu zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz ratownictwa drogowego i wodnego

Działanie 3 – stworzenie sieci monitoringu gminnego

Działanie 4 – kampania informacyjna, która przyczyni się do wzrostu świadomości mieszkańców o zagrożeniach oraz poinformuje o sposobach radzenia sobie z nimi

Działanie 5 – działanie na rzecz rozwoju świadczeń zdrowotnych

3. Rozwój potencjału turystyczno-rekreacyjnego i sportowego.

- ***Modernizacja i budowa niezbędnej infrastruktury turystycznej***

Działanie 1 - utrzymanie szlaków turystycznych pieszych i budowa szlaków rowerowych

Działanie 2 – stworzenie spójnego systemu informacji turystycznej (drogowskazy, tablice informacyjne)

Działanie 3 – budowa parkingów i miejsc postojowych przy atrakcjach turystycznych

Działanie 4 – działanie na rzecz rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej

- ***Promocja Gminy Stare Bogaczowice na zewnątrz***

Działanie 1 – dalsza współpraca z Lokalną Organizacją Turystyczną Aglomeracji Wałbrzyskiej oraz z Lokalną Grupą Działania „Kwiat Lnu”

Działanie 2 – angażowanie się w branżę turystyczną i współpraca z zewnętrznymi podmiotami

Działanie 3 – uczestnictwo w targach turystycznych

- ***Usprawnienie i poszerzenie oferty sportowej dla mieszkańców***

Działanie 1 – budowa i modernizacja gminnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

Działanie 2 – utworzenie Centrum Rekreacyjno-Sportowego

Działanie 3 – wspieranie klubów sportowych oraz rozwoju inicjatyw związanych ze sportem i rekreacją

Działanie 4 – promowanie osiągnięć sportowych mieszkańców

Działanie 5 – kontynuacja imprez sportowych zarówno gminnych, jak i regionalnych czy ogólnopolskich

Działanie 6 – współpraca z zewnętrznymi instytucjami, stowarzyszeniami i klubami sportowymi

VI. SYSTEM REALIZACJI, MONITORINGU I EWALUACJI STRATEGII ORAZ RAMY FINANSOWE

Realizacja celów i działań zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Stare Bogaczowice na lata 2021-2027 jest procesem ciągłym, który wymaga stałego monitorowania zmian prawnych, gospodarczych i politycznych. Organem odpowiedzialnym za realizację Strategii jest Wójt Gminy. Strategia wdrażana będzie przez Urząd Gminy Stare Bogaczowice w ramach poszczególnych referatów, komórek organizacyjnych zgodnie z ich kompetencjami oraz przez jednostki organizacyjne Gminy: Gminne Centrum Biblioteczno – Kulturalne, Szkołę Podstawową w Starych Bogaczowicach oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W realizację Strategii z w/w podmiotami zaangażowane będą także instytucje i podmioty działające na terenie Gminy oraz mieszkańcy. Partnerami realizacji Strategii (w sposób pośredni) będzie także samorząd: gmin sąsiednich, powiatowy i wojewódzki. Zakład się, że współpraca ta będzie oparta na zasadach partycypacji i partnerstwa czyli współpracy i równorzędnego traktowania wszystkich reprezentantów różnych środowisk i instytucji, przy zachowaniu ich suwerenności, z założeniem stałego dążenia do wzajemnego rozumienia się. Proces realizacji Strategii prowadzony będzie w sposób otwarty, pozwalający uczestniczyć jak największej liczbie osób i organizacji oraz ma być ukierunkowany na konsultowanie decyzji oraz rozwiązań rozwojowych.

Koordinacją realizacji Strategii będzie zajmować się Referat Inwestycji, Ochrony Środowiska i Gospodarki Mieniem.

Monitoring jest niezbędnym elementem każdej strategii, ponieważ pozwala na systematyczne śledzenie postępów jej realizacji. Monitorowanie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stare Bogaczowice służyć ma kontroli postępu realizacji celów określonych w tym dokumencie, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywaniu ich zgodności z celami strategicznymi.

Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie procesu monitorowania realizacji Strategii jest Wójt Gminy, który realizować będzie swoje zadanie poprzez jednostki podległe oraz referaty Urzędu Gminy odpowiedzialne za wdrażanie Strategii. Jednostką odpowiedzialną za koordynację procesu monitoringu będzie Referat Inwestycji, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Wójt Gminy, odpowiedzialny za wykonanie ujętych w Strategii celów i kierunków działania, będzie przedkładał Radzie Gminy corocznie Raport o stanie Gminy, zawierający podsumowanie działalności w zakresie realizacji Strategii w roku poprzednim. Raport o stanie

Gminy opracowany jest na podstawie ogólnie dostępnych danych statystycznych oraz dostarczonych przez poszczególne Referaty Urzędu Gminy i jednostki organizacyjne Gminy. Analiza i interpretacja danych pozwolą na dostosowanie podejmowanych działań do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych i zdiagnozowanych potrzeb. Zastosowanie instrumentu monitoringu w postaci raportu i sprawozdań z wykorzystaniem odpowiednich wskaźników pozwoli na ocenę stanu realizacji Strategii. Będzie także podstawą do podejmowania ewentualnych działań zapobiegawczych czy też korygujących.

Otoczenie Gminy zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne jest zdynamizowanym procesem ciągłych zmian, stanowiących szanse i zagrożenia.

Z upływem czasu istotnym działaniem będzie również ocena sytuacji zewnętrznej i ocena założeń, które mogą się dezaktualizować w związku ze zmianami sytuacji Gminy, regionu i kraju, co spowoduje konieczność modyfikacji celów przyjętych w strategii oraz wymusi zmianę sposobów ich realizacji.

Zmiany nie należy traktować, jako czynnika zagrażającego rozwojowi Gminy, ale przede wszystkim, jako szansę na poprawę własnego miejsca w stosunku do otaczającej nas rzeczywistości. Należy reagować na zmianę wprowadzając proces informacyjno - decyzyjny.

Proces ten będzie powierzony zespołowi powołanemu zarządzeniem Wójta Gminy. Celem głównym prac Zespołu będzie dostarczenie aktualnej i rzetelnej informacji nt. uwarunkowań społeczno-gospodarczych, aktualnych trendów rozwojowych i prognoz zmian zachodzących w gospodarce, regionie oraz ich wpływu na założenia przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Stare Bogaczowice. W połowie okresu wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stare Bogaczowice zarządzeniem Wójta Gminy powołany zostanie zespół, który dokona analizy z dotychczasowej realizacji strategii oraz przedstawi wnioski w zakresie ewaluacji dokumentu. Przygotowane sprawozdanie zostanie przedstawione Radzie Gminy.

Wdrażanie Strategii leży po stronie władz samorządowych, jednak uspołecznienie procesów związanych z jej realizacją jest kluczowym czynnikiem, który przyczyniał się będzie do sukcesu.

Podstawowe źródła finansowania realizacji Strategii stanowić będą środki własne gminy. Dla prowadzenia skutecznej polityki rozwoju gminy będą mieć duże znaczenie zewnętrzne źródła finansowania, w tym pochodzące z ponadlokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich instytucji, programów, funduszy i instrumentów finansowych. Pozyskanie środków zewnętrznych pozwoli na realizację zaplanowanych inwestycji, jednak wymaga to stałego monitorowania źródeł ich pozyskania, a przede wszystkim aktywnego

udziału w ich pozyskiwaniu. Zadanie to będzie realizowane przez pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych gminy.

VII. ZARZĄDZANIE ZMIANĄ GOSPODARCZĄ

Otoczenie Gminy zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne jest zdynamizowanym procesem ciągłych zmian, stanowiących szanse i zagrożenia.

Zmiany nie należy traktować, jako czynnika zagrażającego rozwojowi Gminy, ale przede wszystkim, jako szansę na poprawę własnego miejsca w stosunku do otaczającej nas rzeczywistości. Należy reagować na zmianę wprowadzając proces informacyjno - decyzyjny.

Proces ten będzie powierzony zespołowi powołanemu zarządzeniem Wójta Gminy. Celem głównym prac Zespołu będzie dostarczenie aktualnej i rzetelnej informacji nt. uwarunkowań społeczno-gospodarczych, aktualnych trendów rozwojowych i prognoz zmian zachodzących w gospodarce, regionie oraz ich wpływu na założenia przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Stare Bogaczowice.

VIII. SPIS RYSUNKÓW I TABEL

Rysunek 1.1. Położenie geograficzne Gminy Stare Bogaczowice.

Rysunek 1.2. Powierzchnia Sołectw w Gminie Stare Bogaczowice.

Tabela 1.1. Sołectwa wchodzące w skład Gminy Stare Bogaczowice rok 2020.

Tabela 1.2. Wykaz obiektów położonych w Gminie Stare Bogaczowice wpisanych do rejestru zabytków (stan październik 2020 r.).

Rysunek 1.4. Kaplica Św. Anny w Starych Bogaczowicach.

Rysunek 1.5. Kościół Ewangelicki w Gostkowie.

Rysunek 1.6. Najstarszy dom mieszkalny na Dolnym Śląsku.

Rysunek 1.7. Ruiny Zamku Cisy.

Rysunek 1.8. Zespół Pałacowy w Strudze.

Rysunek 1.9. Kościół pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Lubominie.

Rysunek 1.10. Kościół p.w. M.B. Częstochowskiej w Jabłowie.

Tabela 1.3. Struktura demograficzna Gminy Stare Bogaczowice wg wsi, 2015 rok.

Tabela 1.4. Struktura demograficzna Gminy Stare Bogaczowice wg wsi, 2017 rok.

Tabela 1.5. Struktura demograficzna Gminy Stare Bogaczowice wg wsi, 2019 rok.

Tabela 1.6. Struktura demograficzna Gminy Stare Bogaczowice wg wsi, 2020 rok.

Rysunek 1.11. Gminne Centrum Biblioteczno-Kulturalne w Starych Bogaczowicach.

Rysunek 1.12. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Stare Bogaczowice na przestrzeni 2014-2020 roku.

Rysunek 1.13. Wieża widokowa na Trójgarbie.

Wykres nr 1. Wiek respondentów.

Wykres nr 2. Miejsce zamieszkania.

Wykres nr 3. Wykształcenie.

Wykres nr 4. Płeć.

Wykres nr 5. Sytuacja zawodowa.

Wykres nr 6. Rdzenność mieszkańców.

Wykres nr 7. Czas zamieszkania w Gminie.

Wykres nr 8. Zamiar wyprowadzenia się z Gminy Stare Bogaczowice.

Wykres nr 9. Ocena stanu dróg i chodników na terenie Gminy Stare Bogaczowice.

Wykres nr 10. Priorytety co do rozwoju infrastruktury technicznej na terenie Gminy.

Wykres nr 11. Ocena poszczególnych ofert Gminy przez respondentów.

Wykres nr 12. Atrakcyjność turystyczna Gminy w opinii respondentów.

Wykres nr 13. Inwestowanie w rozwój turystyki w opinii respondentów.

Wykres nr 14. Zadowolenie z infrastruktury sportowej.

Wykres nr 15. Zapotrzebowanie na wsparcie dla osób potrzebujących przez Gminę w opinii respondentów.

Wykres nr 16. Główne sposoby przemieszczania się z Gminy do innych miejscowości.

Wykres nr 17. Sposoby szukania informacji przez respondentów.

Wykres nr 18. Aktywność społeczna respondentów.

Wykres nr 19. Organizacja większej ilości wydarzeń integrujących mieszkańców w opinii respondentów.

Wykres nr 20. Zaspokojenie potrzeb wydarzeń kulturalnych respondentów.

Wykres nr 21. Wizerunek Gminy w opinii respondentów.

